

ԱՆԵՏԱԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՅԷ,

ԴԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 53.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՄԱՐՏ 19, 1910.

Ն՞ 12

ՄԱՏԻՅԷ ՆԱԶԸՐԸ ՆԷՃՄԷՏՏԻՆ ՊԵՅ

ՆԱՅԻՄ ՆԱԶԸՐԸ ՀԱՆԱԽԱՆ ԷՖԷՏԻ

ՊԱՏԻՅԷ ՆԱԶԸՐԸ ԻՍԻԼ ՓԱՆԱ

ՏԵՐԱՒԵԹ

Սենյակ 40 շաբթուա
Ամբիգա 1 րոշ 2 շաբթուա
Ինչիթերա .. 8 շաբթուա
Մեծ. ստերե .. 10 շաբթուա

Էլաէն Նուսխատ 40 փր.

Ի՞տանթ գըյանթլերի
մըթերի

ԱՒԵՏԱԲԵՐ

ԷՐՄԵՆՈՒՅԷ
ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱՁԷԹԱ
Միւ՛նլիթիեր 2. Մ. Ալեց
2. Ս. Պարնըմ
Յ. Գ. Գրիգորեան
Մ. Մինասեան

Պաշտը Հառա,
Տէր Ի Սա՛ատեթ, Թիւրքիա

THE AVEDAPER

A WEEKLY PAPER
ARMENIAN, ARMENO-TURKISH.
EDITORS H. M. ALLEN
H. S. BARNUM
H. K. KRICKORIAN
M. MINASSIAN
American Bible House
Consople, Turkey

TERMS

An. Subscrip.	Ps. 40
U. S. A.	\$ 2
England	Shils. 8
Other countries	Fra. 10
Single Copy 40 Paras	
Advertising rates on application	

Պիչէ կեծոպերիւնն էիմալար. Բըխոսանն էիմիճէ զս-
հորը: Միւ՛էլ. Սարալամայոս Ի. Պոսթանճը օղլու,
423 սահիֆէ: Յ. Մատթէոսեան մաթպա՛ւաընտա
Թապ՛ օլունմուչ տըր:

Արըզեան պիրատերլեր թիճարէթ վէ գօմիսիօն-
խանէլերինի Սիրքէճիտէ Գէօփրիւլիւ խանտա 49
նամէրոյա նազլ էթմիչլեր տիր:

2-5

Մարտ 2/15, 1910.

ԱՐՐԱՅԻՑԻՑԷ. Էն միւպէտ. գլխարը.	1. 0.	102	16
Շ. Տէմիր Եօլ. Թանվ.	»	Ճրգ.	220
Ա. Գրէտի Ցօնսիլէ Էթիպսիլէն	»	»	320
Բ. » » »	»	»	271 50
Պանդ Նասիօնալ տը Կրէս	»	»	425
Մէճիտիլէ զրշ.	108	8	Գրըմից զրշ. 50
Մէթալիք զրշ.	100	»	Լիրա Ինչիլիզ » 110
Կիւմիւլը ուֆգ. »	104	35	Կմշ. Զնթ. 6սը » 59
Նափօլէօն	87	11	Գարպօն գա՛րմէ 8 60

ԹԻՒՃԱՍԻՑԷ		Լիրա 100 զրշ. տան	
1910 Մրտ. 12. Փետ. 27		Շէւէր գանթար զրշ.	
Պաշտը օգգա փրյ.		Թրիէսիթէ	128
Անատօլու սէրթ	52½-53	Թրիս. (Յիլմթ. ճիւսի)	118
» Բ.	50-51	Գանվէ 100 օգ. 6-7½ լր.	
Ուն չուվալ զրշ.		Փէրիւնն չուվալը զրշ.	
Գըրմա պիրինճի	94-96	Մըսըր	88-93
Վարնա	93-94	Բանլիօն	117
Մարսիլիա	93-97	Ճափօն	140-155
Արթ օգգա փր.		Րիզօն ֆր.	48½
Անատօլու Ալա	36-37	Կաւ չիֆթ թէնէ. զր.	
« Բ.	35	Բուս. փիացամըզիլին 27	
Թունա թիլէ	15½	Թէֆէլէ օգգա զրշ.	
Ցա՛ւալ 100 օգգա		Էնգարէ, Եօլ.	17½-18
Մէլանիք	230-235	Ենն օգգա զրշ.	
Թրապզօն	190-195	Անատօ. գըրպիմա	7¼-7½
Նօնա օգգա փր.		Փա՛գ. Պըսիր օգ.	8¼-8¾
Պալլըքէսիր	65	Ատանա	8¼-8½
Պիզա	77-78	Ա.ֆէ՛ն օգգա զրշ.	
Սիւրիա	65-66	Գարա՛րսար	212
Սա՛սա՛ օգգա փր		Մալաթիա	—
Մէրսին	110		

ԱՄԵՐԻԿԱՆԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՅԷ,

ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly AVEDAPER, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 53.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՄԱՐՏ 19, 1910.

Ն: 12

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

'ԱՍՔԵՐԼԻՔ 'ԷՕՄԻԻ

(Յ. Գ. Գ.)

ԻՍԹԱՆՊՈԼ սօգադարձնտա սիւրիւ սիւրիւ տօլաչան 'ասքէրլէր արասընտա էրմէնիճէ գօնուչան 'ասքէրլէր տէ կէօրմէյէ պաշառոզ: Թիւրքիատա էրմէնի 'ասքէրլէր պիւր էմր ի վազը' օլմուշ տըր: Վազթլարընը օճազլարը պաշընտա եա մէքեաթիպի 'ալիյէտէ, եա սաքին սէն'աթ վէ թիճարէթ տա'իւրէրէրնտէ կէչիւրմէյէ ալըչմըշ օլան էրմէնի կէնճէր, գապա լիպասլար կէյիպ գօզուչարտա եախօտ գըրլարտա պէլքի տէ մուհարէպէ մէյտանլարընտա զահմէթլի սէնէլէր իմրար էտէճէքլէր տիր: Վազա'ա պէօյիւք պիր Փարզ, լաքին փէք մա'նատար վէ ինթիմալաթլա տօլու օլան պիր Փարզ: Պու թէպտիլաթ նէթիճէսինտէ կէնճէլէրիմիզին մուհիթի, թէճրիպէ վէ ֆուրսաթլարը, թէսալվուր վէ իտէպլարը, սիրէթլէրի վէ 'էօմր փլանլարը խայլիճէ թէպտիլ օլաճազ, վէ պու թէպէտտիլաթ հաթթա միլլէթիմիզին իճթիմա'ի հայաթընտա քիւլի թէպէտտիլաթ մէյտանա կէթիլէրէճէք տիր: Սալիպիոն մուհարէպէլէրի էվրօփա վէ Ասիանըն թարիլի մէտէնիյէթիսէ քիւլիյէն Փարզը իսթիգամէթ վէ բէնք վէրտիլի կիպի' պու տիյարտա Միւսլիմ վէ դայր ի Միւսլիմ կէնճէլէրին օրտուտա պիրլիքտէ սէնէլէր կէչիւրմէսի պու մէմէքէթ էհալիսին հանվալը բուհիյէսինտէ վէ հայաթը իճթիմա'իյէսինտէ 'ազիմ թէ'սիրաթ իչլէտէճէք տիր:

Լաքին պու միւթէգապիլ թէ'սիրաթտա տահա զիյատէ զա'իֆ օլանըն գուլվէթլիտէն միւթէ'սսիր օլաճազը տէրխաթըր էտիլմէլի տիր: Հայաթ 'ալէմինտէ էնսէպին պագասը սայքի պիր. գա'իտէ ի քիւլիյէ տիր: Պու 'անասըրտան էն գուլվէթլիլէր, էն միւնասիպլէր, էն էլիլէր տիկէլլէր իւզէ-

րինտէ քէնտի նուֆուլարընը հիսս էթտիլէճէք տիրլէր: Լաքին թէ'սիրաթըն միգտարը կալընըզ 'ատէտի եա չըգարտըը շամաթա իլէ տէլի, անճազ անլէրին հայաթը մա'նէվիյէյէ իֆա էտէճէքլէրի խըսմէթին նէվի վէ օ թէ'սիրի վէրէնլէրին ճիտալիյէթի իլէ թա'նին օլունուր:

Իսլամ վաթանտաչարըմըզըն պա'զը գուլվէթլի հիսսլէրի վար տըր: Շիմտիյէ գատար միլլէթ ի հաքիմէնին քէնտիլէր օլտուգլարընը հիսս էտէրլէր, քէզալիք 'ատէտէ բիւճհանիյէթլէրին պիրլէրլէր, հիւքիմէթին տինի քէնտիլէրին տինի օլտըղընը, վէ հիւքմտար քէնտիլէրին փէյլամպէրինին խալէֆի օլտըղընը պիրլէրլէր: Պուլտան մա'տա ալ տինլէրի հազընտա պա'զը գուլվէթլի գանըլարը վար տըր: Իսլամիյէթ պու գատար տէնիլլէրտէն պէրու զալիպ վէ միւզաֆիլէր պուլուհան պիր տին իտիյինտէն, օնուհ հազիզի օլտըղընա ի'թիգատ էտէրլէր, վէ սէպալլէթլէրինտէն պէրու Սըրիսթիյանլարըն վէ Եհուտիլէրին թահիլ օլուհմըշ քիթապլարա' քէնտիլէրին իսէ հազիզի վէ թէպէտտիլ էթմէմիշ օլան պիր իլհամա մալիք օլտըզլարընա գանմըշ տըրլար: Պու գանըչար անլէրին 'էօմրիւնտէ փէք մուհիլմ մա'նէվի գուլվէթլէր տիրլէր: Օնլար իլէ սէնէլէրճէ միւստէթ արգատաչըզ էտէնլէր իւզէրինտէ պու տուլուլարըն 'ազիմ թէ'սիրի օլաճազը պիրլիպահ տըր:

Պիր թագըմ 'աքսի թէ'սիրլէր տէ վար տըր: Պուլարըն էքսէրի դայր ի միւթէ'ալլէմ օլտըզլարընտան օգուլմազ կալմէզլէր, օգուլմազ վէ եազմազտան թէլէզզիւզ էթմէզլէր. վազըթլարընը պօշա կէչիւրմէքտէն գահմէթ տուլմազլար: միլլի հայաթը թէրֆի' էթմէք իչիւն եօլար տիւ-

չիւնմէզլէր, գուժվէ ի իսթիրա'նյէլէրինի պու մազ- սէտ իչիւն գուլլանմազլար : Պու ճէհալէթին էվ- սաֆը ախլազիյէ իւզէրինտէ տէ սու՝ ի թէ'սիրի օլաճազը պէտիհի տիր : Պու հալլար տախի օրտու- տա միւ'էսսիր գուժվէթլէր տիրլէր :

Շիմաի պու գուժվէթլէրին մուհիթի արասընտա պիզիմ կէնճլէրիմիզին իսթի'մալ էտէճէյի գուժվէթ- լէր նէ՞ օլմալը տըր :

Պիզիմ կէնճլէրիմիզտէ պա'զը գուժվէթլի վէ միւ'էսսիր հիսսիյաթ պուլուճմալը տըր . պուճլար- տան պա'զըլարը աթիտէքիլէր տիր :

1. Վաթան Գոհապէթի . Շիմաիյէտէք թիւրքիա օրտուլարընըն էն գուժվէթլի սա'իզէսի տինի օլ- մուչ, վէ հիւքիւմէթ տին իչիւն մէվճուտ օլմուչ տըր : Վաթան մուհապպէթի պու հիւքիւմէթ ի- չիւն եէնի պիր սա'իզէ տիր . մէչրուճիյէթին 'ի- լանընտան պէրու թէ'յիտ վէ թէչվիզ օլուճան պիր հիսս տիր : Թիւրքլէր արասընտա պու Ֆիքրի իտ- րաք էտէնլէր տահա փէք ազ տըր , պիզլէրտէ իսէ, տէնլէրտէն պէրու նաֆըզ օլան պիր տուչլու տըր : Օրտուճըն իհհասընա պատի օլաճազ էն միւ'էս- սիր գուժվէթլէրտէն պիրի իսէ , իչթէ պու հիսս տիր : Իմտի էկէր պիզիմ կէնճլէրիմիզ պու սա'ի- զէյի թէչվիզ էտէրլէրսէ , հէմ մէչրուճիյէթ թա- րաֆընտան իչլէմիչ օլուրլար . հէմ հիւքիւմէթին մազսէտ վէ վազիֆէսինէ տա'իր մէմլէքէթիմիզին էքսէր էհալիսինտէ պուլուճան պիր թագըմ հան- լըչ Ֆիքրլէրի իզալէ էտէրլէր : 'Օմամըլըղըն Միւս- լիմանլըզ օլմալըպ սիյասի պիր չէյ օլտըղը , վէ 'անասըրը միւ'էսթիֆէ արասընտա տին ու մէզ- հէպ ֆարզը պիր կէօնէ բիւճհանիյէթէ մահալ վէր- մէտիյի իսպաթ վէ թա'միմ էտիլիբ : Վազա'ա էհա- լի արասընտա վէ մաթպու'աթտա «Վաթան» վէ «Վաթանը 'ազիզ» թա'պիրլէրի չօզ տէֆ'ա իսթի'մալ օլուճըյօր իսէ տէ , ծուճն հազիզի մա'նասընը ան- լայանլար փէք ազ տըր : Պիզիմ կէնճլէրիմիզ պու պէօյիւք տէրսի էյի էօյրէնիպ , էօյրէթմէլի տիր- լէր :

2. 'Իզլէր ի նէֆ' հիսսի . Պու տիյարըն էհալիսինճէ 'իզլէթ վէ ախլազ միյարը 'ուրգի եա տինի տիր : Պիր Եէհուտի Եէհուտիլիյի իլէ , պիր Օրթօտօքս Օրթօտօքպուլուղու իլէ , պիր Միւսլիման իսպմըղը իլէ միւ'էթէսիր տիր : 'Իզլէթ ի նէֆսինի միյարընը միլլէթ եա տինինտէն ալըր : Շէօյլէ քի Միւսլիման նիչէ տէֆ'ա էօյլէ չէյլէր եափար քի ծնլարը եափ- մաղա քէնտինի տինի սէվզ էտէր , քէզալիք էր- մէնի , Բուճ , վէ զայրիհուճ էօյլէ չէյլէր եափար- լար քի ծնլարը անճազ միլլի հիսսլէրի իլէ թէպ- րիյէ էտէպիրլիլէր : Պու սէպէպտէն պու տիյար

էհալիսի արասընտա պիւթիւն մէմլէքէթին վէ պիւ- ճիւմլէ 'անասըրըն մէնաֆի'ի ուղրուճնա ֆէտա ի ճան էտէնլէր փէք ազ պուլուճմըչ տըր : Հէր ճի- հէթտէ էմիիյէթէ չայան վէ վաթան ուղրուճնա ճան ֆէտաքեհարանէ չալըչան մէ'մուրիյինն զըլլէթի պուճտան նէչ'էթ էտէր , էհալիմիզ արասընտա ա- տէմ մազամընտա 'իզլէթի նէֆսինի մուհաֆազա էթմէք ֆազիլէթի թէչվիզ էտիւմէլի : Վէ իչթէ օր- տուտա էրմէնի 'ասքէրլէր պու խուսուստա գուժ- վէթ կէօսթէրմէքլէ միլլէթին հայաթընա պէօյիւք խըզմէթ իֆա էտէպիրլէճէքլէր տիր :

3. Թա'լիմ « Բէրպէյէ . Թա'լիմ ու թէրպիյէ հէր տա'իրէսիյէ պէօյիւք պիր գուժվէթ տիր : Օյա մա- լիք օլան ազալիյէթտէ պիլէ օլսա քէնտի թէ'սիր ու նուֆուզուճը հիսս էթտիրէճէք տիր : Կէնճլէ- րիմիզ օրտուչա տիւչիւնէն վէ իսթիրա' էտէն , թէթէպպիւ' էտէն վէ թէրազըր էտէն 'ազլար կէօ- թիւրիւրլէրսէ մութլազա օգուճմաճըչ , վէ ճահիլ սընֆ իւզէրինէ թէ'սիր իչլէտէճէք մէվզը'տէ պու- լուճնաճազ տըրլար : Պու չէյի թէչվիզ էթմէք ի- չիւն օրտուտա պուլուճան կէնճլէրիմիզէ օգուչա- ճազ քիթապլար թէտարիք էտիւմէլի տիր : Ինիլի- իզճէ վէ Ֆրանսըզճատա 'ասքէրլէրին քէնտի հան- լարընտա թաչըղպ ֆուրսաթ պուլուճազճա օգու- յաճազլարը պիր թագըմ գըթ'աճա քիւչիւք լաքին ֆա'իտէլի քիթապլար պուլմալը , վէ հաթթա թիւրք- ճէ վէ էրմէնիճէտէ ծնլարըն օգուչուպ իսթիֆատէ էտէճէքլէրի եէնի եէնի քիթապլար թէհիյէ էտիւ- մէլի տիր : Օրտուկեհաչլարըմըզ սալթ մատտի ֆա- 'ալիյաթ եէրի տէյիլ , 'ազիլ ֆա'ալիյաթ եէրի տէ օլմալը տըր : Վէ պիրլիբ քի մէ'արիֆ թէ'ամ- միւճ էտէն պիր գուժվէթ օլտըղը սէպէպտէն պու պապտէ էտիլէն հէր պիր ճէհտ 'ուճուճ օրտու իչիւն հաթթա պիւթիւն վաթան իչիւն օլան պիր խըտմէթ տիր :

4. Աիւլաբ հաստէ . Ասքէրլիք հայաթը հէր եէր- տէ , պու տիյարտա վէ էվրօփատա եախօտ Ամէրի- գատա տա'իմա ախլազի թէճրիպլէրլէ տօլու պիր 'էօմր տիր : Հալ պու քի ախլազը հասանէ պաչգա տա'իրէլէրտէ օլտըղը գատար վէ պէլքի տէ տահա զիյատէ 'ասքէրի հայաթտա էլզէմ տիր : Պինանէ 'պէյ' օրտուտա ախլազը գէմիմէ սահիպի պիր ֆէրա թէտէննի էթտիրէն պիր գուժվէթ օլտըղը կիպի , ախլազը հասանէ սահիպի օլան պիր ֆէրա տէ թէրֆի' էտէն պիր գուժվէթ տիր : Կէնճլէրիմիզ թէրֆի' էտէն թարաֆտան իչլէմէքլէ տահա տէրին պիր թէ'սիր հասըլ էտէրլէր : Պու Ֆիքրտէ պուլու- ճանլար հաթթա օրտուտա թէհիզպի ախլազ վէ էմալի էյի թէչքիւլաթլար մէյտանա կէթիրէպիրլիլէր

5. Տրեխ հետեյաթ . Վազա՛ա օրտու տին խուսուու սընտա պիթարաֆ պուլուու՛մալը տըր : Օրատա տինի միււպահէսէլէր , տինի փրօփաղանտալար թէճվիզ էտիլէմէզ : Լաքին տինի հայաթա մանի՛ գօնուլամազ : Քէնտի տինինէ ճիտտէն ինանան քիմսէ՛ 'ատի հայաթընտա օնուու թէ՛ սիրինի կէօսթէրմէմէք էտէմէզ : Պիրինին նամազ գըլմասը , տիկերինն տու՛ա էթմէսի , պիր պաչգասընըն Քիթապը Մուգատտէս օգու՛մասը , պիրինին քէնտի վաղիֆէսինի Ալլահա օլան մուհապպէթլէ իֆա էթմէսի , պուուլար մէն՛ էտիլէճէք շէյլէր տէյլ տիր : Հէր ֆէրա քէնտի հայաթընը տինին էսասլարընա թէվֆիզէն եաչամագտա հուրը տըր : Լաքին Միւսլիմանլար քէնտի տինլէրի հապընտա գուվլէթլի գանը Վէ հիսսիյաթ թաչըր իքէն , պիզիմ կէնճլէրիմիզ տինճէ պիգայտ վէ հաթթա տինսիզ պուլուուուրլար իսէ , պու շէյ պիզիմֆիլէր թարաֆընտան պիր զա՛աֆ 'ալամէթի օլմա՛զ մը : Կէնճլէրիմիզ իրիսթիյանըղը մա՛գուլ պիր սուրէթտէ անլամալը , իմանլարընը սաղլամ էսասլար իւզէրինէ թէ՛ սիա էթմէլի , վէ պու հազայիգի քէնտի հայաթլարընտա կէօսթէրմէլի տիրլէր : Վէ պու ճիհէթտէ իպրազ էտէճէլէրի ճիտտիյէթ անլէրին թարաֆընտան պէօյիւք պիր գուվլէթ օլուր :

ՈՒՓՈՒԳ
(Հ. Մ. Ա. Էն)

Ագա՛ս Շարֆ . Մ. Ամէրիգա Սարիճիյէ նազըրը Մր. Նօզսըն Մանչուրիա շմէնտըֆէրլէրինի պիթարաֆ հալէ վազ՛ էթմէք պապընտաքի թէքլիֆի Ագասա Շարգատա պիր ֆուրթուուա մէյտտան կէթլիմիչ , վէ պէլքի անճազ պիր տէֆ՛ա օլմազ իւզըրէ Ռուսիա վէ Ճափօնիայը խաթթը միւստաֆա՛ատա պիրլիքտէ տուրմաղա սէվզ էյլէմիչ տիր : Պու հարէքէթ՛ պիւսպիլէթլէն զայր ի մէ՛մուլ տէյլ իտիլսէ տէ , հէր իքի մէմլէքէթին մաթպու՛աթընտա մէյտանա կէլմիչ օլան հիսսիյաթը խասիմանէնին շիտտէթի պա՛րս ի թէ՛աճճիւպ օլսա ճա՛րզ տիր : 'Ալէլիսուսուս Ճափօնիատա Ամէրիգայա գարըը իչպու հիտտէթ հիսսի՛ միլլի պիր նիւմայիչ շէքլինի ալմը տըր : Պիճիւմլէ զազէթալար պիլա իսթիման էն շէտիտ էլֆազ վէ թա՛պիրաթ իլէ Մր. Նօզսա հիւճու՛մ էտիյօրլար , վէ կէրչի նիմ ըէմսի զազէթալար տանա միւ՛թէտիլ լիսան գուլլանմագտա իսէլէր տէ , Ճափօնիա էհալիսինին մէզքիւր թէքլիֆի ըէտա էթմէք խուսուուընտա միւթթէհիտ իւլէֆքեար օլտըղլարը 'այան վէ աչիքեար տըր : Իրատ օլուուան էն գուվլէթլի տէլիլէրի շու տըր քի , Ճափօնիանըն ֆէտա էթմիչ օլտըը 100 պին քիչի-

յէ Մանչուրիա շմէնտըֆէրլէրինի թէմէլիւքինտէն պաչգա պիր պէտէլ վէ թա՛վիզ պուլուու՛մազ : Մր. Նօզսըն տիփլօմասիսինին գաթ՛ի նէթիճէսի նէ տէ օլսա , պու վազը՛ա Ամէրիգանըն արթըզ միւնֆէրիտ պիր գալմ օլմայըպ , Ագասա ի Շարգ սիյասիյաթընա գաթ՛ի սուրէթտէ 'ալագատար պուլուուտըղընըն անճազ տիկէր պիր տէլիլ վէ պուրհանը տըր :

'Այնի վազթտա Ռուսիա , Ճափօնիա վէ Չինին թէրազըրյաթ վէ թէտարիքեաթը 'ասքէրլիյէրինի նազարը տիզգաթա ալմազ տէյեր :

Փրուսիա ճէնէրալլարընտան Վօն տէր Պօլս աչվալը հազըրէյի շէյլէճէ իճմալ էտիյօր : Ռուսիա էսնա ի մուհարէպէտէ Ագասա ի Շարգա կէօնտէրմիչ օլտըը գուվլէ ի 'ասքէրլիյէնին պէօյիւք պիր զըսմընը հալա օրատա մուհաֆաղա էթմէքտէ տիր : Օրատաքի օրտու 200 պին քիչիտէն 'իպարէթ օլուպ , պիր հարպ գուհուր էթտիյի թագաիրտէ փէք սուհուլէթլէ 300 պին նէֆէրէ իպաղ օլուուա պիլիր : Պու մըգտարա գալ՛ալարտաքի միւսթա՛ֆըզ 'ասքէրլէրի , 'ասաքիր ի ըէտիֆէ եալսօտ վիլալէթլէր 'ասաքիր ի միլլիյէսի աաիլ տէյիլ տիր : Վիլատիվօսթօզ եէնի իսթի՛քեամաթ ինչասըյլէ թանքիմ էտիլէրէք , պիրինճի սընֆտան պիր գալ՛ա հալընա իֆրազ օլուումը տըր : Մուհարէպէ գուհուրը թագաիրինտէ Ռուսիա հալը թէտաֆիւ՛իտէ գալաճազ տըր , վէ կէրչի պահրէն հալա գա՛իֆ իսէ տէ , մուհարէպէտէն պէրու պէրրէն մէվզը՛ի էյիլէնմիչ տիր ,

Ճափօնիա միւլքիլաթը մալլիյէսինէ ըաղմէն , գուվլէ ի 'ասքէրլիյէսինի թէգէրտ վէ անլէրին թէչքիլաթընը իսլահ էյլէմիչ տիր : Օն իւլ գօլ օրտուտան 'իպարէթ օլան օրտուսը էլիէվմ 19 գօլ օրտուսընա իպաղ օլուումը տըր : Չէմանը հազարտա օրտուսընըն մըգտարը 250,000 նէֆէր իսէ տէ , մուհարէպէ գէմանընտա պու մըգտար 750 պին նէֆէր գամմըյլէ թագվիյէ օլուուապիլիր :

Ճափօնիա տօնանմասը Ռուսիատան գապթ օլուուան սէֆա՛ին ի հարպիյէ վէ եէնի ինչա օլուուան սէֆինչէր իլէ թագվիյէ էտիլմիչ տիր : Պուլլարտան պաչգա տրէտնապթ նէվինտէն պիր գաչ ճէսիմ գրուազէօրլէր եափըլմագտա օլտըղլարընտան Ճափօնիա էլիէվմ տիւնեանըն պահրի տէվլէթլէրի արասընտա Յինճի մէվզը՛ի իրազ էթմէքտէ տիր : 1911տէ ինթիմալ քի Ճափօնիա հիւնճիւ մէվզը՛ի ինրազ էտէճէք տիր : Պէյան օլուուան ֆիքըրլէրէ կէօրէ , Ճափօնիա Ամէրիգա իլէ պիր մուհարէպէյլէթուլալաճազընը մէ՛մուլ էթմէքտէ օլտըը սէպէպտէն քէնտինին գուվլէ ի պահրիյէսինի սօն

տերէնէ թէզեհտէ չալըըպ չապալամագտա տըր :

Չին հազգընտա Վօնտէր Պօխ տէյօր քի , Տահա կէչէնկէրտէ Չինին 'ասքէրի գա'աֆը Ագսա ի Շարգ 'ասքէրի ֆիթնէ վէ տօլապարընտա անըն մէվըը'ինի հիչ մէսապէսինէ էնտիրիյօր իտի : Վէ լաքին էլեէվմ պունլարըն հէփիսի թէպէտաիւլ էթմիչ տիր : Չին հիւքիւմէթի քէնտինին միլլի օրտուսընը էվրօփա ուսուլընա կէօրէ թէնսիգ ու իսլան իչիւն վասի' պիր փլան թէրթիպիլլէ իչթիւղալ էթմէքտէ տիր : Իչպու փլանա կէօրէ , Չին օրտուսը վազթ ը հազարտա հէր պիրի 20,000 նէֆէրտէն 'իպարէթ 36 գօլ օբտուսընտան միւրէքքէպ օլաճագ տըր : Միւրուր զէման իլէ Չինին նէ միւտահիչ պիր գուվլէ ի 'ասքէրիյէ օլաճագընը կէօրէպիլմէք իչիւն փէք ճիւղ'ի գուվլէ ի խայալիյէ ինթիյաճ վար տըր : Կէրէք նուֆուսճա , կէրէք վէսա'իթճէ անըն մանֆուզ գուվլէթի սայքի տիւքէնմէք պիլմէգ :

Բաբէլըր «Երօյե» : Ամէրիգա միլիարտերլէրինտէն ճան Տ. Բաբէլըր (քի տիւնեաաա էն զէնկին ատէմ սայըմագտա տըր) պիր սէրմայէ թէ'սիս էթմէք նիյէթինտէ տիր : Պու սէրմայէյէ տիւնեանըն հէր թարաֆընտաքի էֆրատ վէ ազվամ 'ալազատար պուլունաճագլար տըր : Էնէմիյէթինէ մէպնի Ուաչինկթընտան Թայգ զազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյի իզթիպաս էտէրիգ : Պու թէլէկրաֆնամէտէ Մր. Բաբէլըրըն թէչէպպիւս ի 'ազիմինին 'ուճուճի փլանը թա'րիֆ էտիլմէքտէ տիր : Քէլեէվմ 'այան վէ աչիքեար տըր քի , Մր. Բաբէլըրըն Մ. Ամէրիգատա վէ մէմալիք ի էննէպիլլէտէ էֆրատ վէ ազվամըն թէրվիճ ի բէֆահ ու սաա 'ատէթլէրի վէ մէտէնիյէթճէ թէֆէյիւլլէրի , թանսիլ վէ նէչի ի մէ'արիֆ , էլէմ ու իզթիրապարըն մէն' վէ թախֆիֆի վէ հէր նէվ' թէրազգըլաթ ը ինսանիյէնին թէրվիճի մագսէտիլլէ թէ'սիսինի թասամիմ էթմիչ օլտըր Բաբէլըր սէրմայէսի միգեսա վէ մահիյէթճէ զայէթ 'ազիմ օլաճագ տըր : Հէյէթ ի միւտիրանտան պիրիսինին պէյանընճա , պու թէրթիպ ու փլան օն սէնէլիք թէթէպպիւ' վէ թէֆէքըլըր մանսուլը տըր : Անըն չէրա'իթի աչքեամընճա , Մր. Բաբէլըրըն ազչէսի 23 քիչիտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթ ի տա'իմէ եէտինէ թէսլիմ օլունաճագ վէ պու հէյէթ հէր նէրէտէ վէ հէր նէ զէման իզթիւզա էտէրսէ , մըգտար ը մաթլուպը թէ'տիյէյէ հազըր վէ ամատէ օլաճագ տըր : Պու վէճիլէ վազըթ միւրուրըլլէ վիւճուտլէրի մէյտանտան գալգմըչ օլան ինթիյաճլարըն տէֆի մագսէտիլլէ թէ'սիս էտիլմիչ օլան հիպէ սէրմայէլէրինին տիւլմիւլ օլտըզարը վարթայա (ուչուրուճ) տիւլմէքիլլին էօնիւ ալընմըչ

օլաճագ տըր : Բաբէլըր հիպէ սէրմայէսի պիր պաղչէ ի սիւպեանտան թուլթ տա պիր զէլզէլէզէտէյէ վարընճայա գատար հէր քէսին ինթիյաճլարընը տէֆ' էթմէքիլլէ թախսիս օլունապիլլիր : Քէզալիք պու միւ'էսսէտէ պիւթիւն տիւնեա իւզէրինտէ ինսանիյէթիւրէրսանէ սա'յ ու զայրէթէ մախսուս պէօյիւք պիր թէսվիլլէ ի հիսապ մէրքէզի օլաճագ տըր , զիրա պու միւ'էսսէտէյէ սա'ր ինսանիյէթիւրէրլէր տախի ի'անաթտա պուլունապիլլէճէլէր տիր :

Մր. Բաբէլըրըն մէզըլըր միւ'էսսէտէ իչիւն նէ գատար մէպլաղ վէրէճէյի հէնուզ մա'լիւմ տէյիլ տիր : Միւմաիլէյի օ մէս'էլէյի Գօնկրէպին մէզըլըր միւ'էսսէտէյէ մախսուս դանուն լայիհասընը թաստիգ էթմէսինտէն սօնրա գարարլաչտըրաճագ տըր : Լաքին մատամ քի միւմաիլէյի միլիարտէր ուճուր ը խայրիյէ իչիւն չիմտիլէ գատար 24 միլիօն ինլիլլի լիրասը ի'անէ վէրմիչ տիր , միւմաիլէյի պու տէֆա' վէրէճէյի ի'անէնին խայրաթ վէ հասանաթ թարիխինտէ միսլի կէօրիւմէտիք տէրէճէտէ պէօյիւք պիր մէպլաղ օլաճագը մէ'մուլ օլունա պիլլիր : Ափաչիքեար տըր քի պու փլանըն մուվաֆֆապիլլէթինին պէօյիւք զըսմը սէրմայէյի իտարէյէ թա'նին օլունաճագ զէվաթըն էվսաֆ , էնիլլէթ ու իգթիտարընա վապէսթէ օլաճագ տըր : Պու հէյէթ ի իտարէնին բիյասէթինտէ իսմէն տէյիլ իսէ , հաղիգաթտա քիւչիւք Բաբէլըր պուլունաճագ տըր : Սա'ր 20 միւթէվէլլիլէր իլէ պէրապէր իլլէմէք հազգ ու սէլահիլլէթինի հա'իգ օլաճագ տիկէր տէօրթ միւտիրլէրտէն իւչիւ Մր. Բաբէլըրըն ուճուր ը խայրխանանիյէ մախսուս խուսուսի գօմիսիօնը ա'զասընտան , վէ ճիւմէսի տախի անըն մէրքէզի մէ'արիֆ էնճիւմէնինին ա'զասընտան տըրլար : Մր. Բաբէլըրըն մախսուճը գաթէն չօգտան պերուքէնտինին պաչըճա նազար ը տիգզաթընը ուճուր ը խայրխանանէ վէ տինիյէյէ հասըր էթմիչ տիր :

Ղազէթալար Մր. Բաբէլըրըն քէնտի սէրվէթինի ճէմ' էթմէսինին թարգ ու սուրէթինի թէնգիտ ու մու'ախապա էթմէք հազգլարընը մուհաֆազա էթմէքլէ պէրապէր , մէզըլըր պէօյիւք թէրթիպ ու փլանը զայէթլէ մէտն ու սէնա էթմէքտէ տիրլէր : Պիզգաթ Մր. Բաբէլըր ինթիմալ թիսալա 'ավամիլլէսէնտ օլմայաճագ իսէ տէ , Բաբէլըր միւ'էսսէտէսի' էն պէօյիւք նազիմ ի ուճուր վէ քէնտի զէմանընա գատար հաչայա կէլէն խայրիւրէրլէրին էն սէլապլէթլէ սատագա վէ ի'անէ վէրէնի մագամընտա անընսամ ու չանընը պիւթիւն տիւնեայա իչա'է էտէճէյի կիպի , Բաբէլըր նամը իսթիգպալտա տախի մա'րուֆ օլաճագ տըր :

ՏԵՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԿԻՒՆԱՀ ՆՆ՞ ՏԻՐ

Պոտ հափթալար զարփընտա նիչէ քիլիսէլերտե
 իճրա էտիլէճէք խըտմէթլէր ճէմա'աթլա-
 րա կիւնահը վէ կիւնահտան աօլալը թէվպէ ու իս-
 թիղֆար էթմէնին լիւզուժուճը իխթար էտէճէք-
 լէր տիր : Լաքին կիւնահ նէ՞ տիր : Կիւնահ հագ-
 զընտա առեմլէրին թաշըտըղը էֆքեար օնլարըն
 թէվպէ ու իսթիղֆարընա թէ՞սիր էտէր : Կիւնահը
 անճագ թէքհամիւլէ սա'յ էտէն ինսանլարընիւքսէք
 պիր իտէալա եէթիշմէք իչիւն թարիգ ի նէշվ ու նէ-
 մատա եէթիշտիքլէրի մէնգիլլէրտէն 'իպարէթ տիր
 տէյիւ զանն էտէնլէր , եախօտ օլսա օլսա առեմին
 մահտուտիյէթի նէթիճէսինտէ տիւշար օլաըղը
 խասթալըգ սայանլար , կիւնահ թէսմիյէ օլուճան
 հալլար իչիւն թէվպէ վէ իսթիղֆարա լուզուժ
 հիսս էթմէզլէր : Քէզալիք կիւնահը անճագ պիր
 թազըմ գարուրի աճվալ թահթընտա ինսանըն իր-
 թիքեապ էթմէյէ մէճպուր պուլուճտուղը գու սուր-
 լար տէյիւ 'ատտ էտէնլէր , վիճտան սէտասընը փէք
 գօլալ թէսքին էտէրլէր : «Նէ՞ եափալըմ , պու հալ
 հէր քէսին տիւշար օլաըղը պիր ֆէլաքէթ տիր :
 Շու ճէսէտտէ , շու մուհիթ իչիւնտէ պուլուճտուղ-
 ճա պուճտան ֆարգըլը եափամայօր իմ ,» տէյերէք
 քէնտի գամիրլէրինին սէտասընը քէստիրլէրլէր : Լա-
 քին կիւնահը առեմին պիլ իխթիյար քէնտի իտէա-
 լընտան ինհիրաֆ էթմէսի , վէ մէնաֆի' ի շախսի-
 յէսի իչիւն պիննէֆա քէնտիինն ին եիւքսէք խայ-
 րընը , վէ մէնաֆի' ի 'ուժուժիյէյի ֆէտա էթմէսի
 տիր տէյիւ թէսավժուր էտէնլէր , օնուճն հէմ պէօ-
 յիւք պիր համագաթ հէմ տէ 'աղիմ պիր գապա-
 հաթ օլաըղընա էմին օլուրլար : Կիւնահ առեմին
 քէնտի մէվճուտիյէթ մագսէտիննէ մուզայիր իչէ-
 մէսի , վէ սա'իրլէրին վէ հէյ'էթ ի իճթիմա'իյէնին
 քէմալինի իպթալ էթմէյէ չալըշմասը օլաըղը հալ-
 տէ , պու մագսէտ վէ պու զայէ ի քէմալ նէ պին-
 նէֆա ֆէրտտէն նէ տէ հէյ'էթ ի իճթիմա'իյէտէն
 նէշ'էթ էտէր , անճագ ճիւմլէնին խալիգի օլան
 Չաթը ճէլիլին թէտպիր ի իլահիսի նէթիճէսի տիր :
 Շու հալտէ առեմին պու իլահի իտարէյի իպթալ
 էթմէյէ չալըշմասը նէ՞ 'աղիմ պիր համագաթ տըր :
 Հիչ Ալլահ պու թէտպիր վէ իրատէթինտէն վազ
 կէչէր մի : Հիչ պիր առեմ օ իտարէ վէ իրատէ ի
 իլահիյէյէ գարշը իչլէր տէ մուվաֆֆագ օլմ'ը մը : Պիր
 տէֆ'ա նէվ' ի պէշէրին հայաթ թարիխինն տազ :
 Օ՞ պու իտարէ ի իլահիյէյէ մուխալէֆէթ էտէն
 ֆէրտլէրին վէ գավմարըն զէվալ պուլուպ խարապ
 օլմալարընըն միսալլէրի իլէ սօլու տէյիլ մի տիր :

Թարիխ ի պէշէրտէ նէրէտէ խարապէլէր վար իռէ ,
 հանկի վագը'ալար գան իլէ եազըլմը իսէ , նէրէ-
 տէ պօշա չըգան իւմիտլէր գայտ օլուճմը իսէ ,
 էյի պիլ քի օրատա կիւնահ վար , վէ նէրէտէ կիւ-
 նահ վար իռէ օրատա կէօզ եաշը վէ էօլիւմ վար
 տըր : Իմտի կիւնահ ֆէրտին վէ հէյ'էթ ի իճթի-
 մա'իյէնին քէմալիննէ միւմանա'աթ վէ Ալլահըն թէտ-
 պիր վէ իրատէթիննէ մուխալէֆէթ օլաըղը սէպէպ-
 տէն պիլա չիւպհէ հէր քէսին ճիտտի միւթալա'ա-
 սընը տէյէն պիր մէս'էլէ տիր : 8. 9. 9.

ՄԱԹՊԱԼԻՍԱ ՄԵԼԵՔԻԼԵՐ

Մաթպախտա քիմ մէլէք արար : Մէլէքլէրին
 մուսիղիյէ , ա'ալ էտէպիյաթա վէ սէնայի' ի նէֆի-
 սէյէ եարտըմ էյլէմէք իչիւն պէօյիւք գօնազլար-
 տա , քիւթիւպխանէլէրտէ , միւթալա'ա օտալարընտա
 վէ բէսամիտանտէ պուլուճմալարընը տահա զի-
 յատէ մէ՞մուլ էթմէ՞զ մի սին :

Մուրիլուճըն պաշ էսէրլէրինտէն պիրիսի օլուպ
 Փարիտտէ Լուվրտա պուլուճան՝ վէ «Մէլէքլէրին
 մաթպախը» թէսմիյէ օլուճան պիր բէսմ վար տըր :
 Հիւսն մէրազլըլարը տիւնեանըն հէր թարաֆըն-
 տան կէլիպ օլ բէսմէ հայրան գալըրլար : Պու բէսմ-
 տէ մանասթըր բահիպլէրի մանասթըրըն մաթպա-
 խընտա քէնտիլէրին սատէ թա'ամալարընը թէտարիք
 էյլէմէքլէ մէշղուլ տըրլար , վէ մէլէքլէր անլէրէ
 եարտըմ էթմէք իչիւն կէօքտէն էնմիշ տիրլէր :
 Շիւպհէսիզ պու մաթպախ իչլէրի մէլէք իչի տիր ,
 զիրա անլէր խէլասա վարիս օլաճազլարա խըտմէթ
 էթմէք իչիւն կէօնտէրլէն խատիմ բուշար տէ-
 յիլլէր մի տիր : Ալլահըն պիր չօգ մէրհամէթլէրինին
 առեմլէր իւզէրիննէ էնմէլէրիննէ վասըթա օլան
 շէյ մաթպախ տէյիլ մի տիր : Պու մէրհամէթ-
 լէրին առեմլէր իչիւն հազըրլանտըղը մահալ մաթ-
 պախ տէյիլ մի տիր : Ատէմ հօրղուճ օլաըղը հալ-
 տէ՞ էյի թէտարիք էտիլմիշ թա'ամտան զիյատէ
 նէյէ՞ միւհիթաճ տըր : Բապպ Նղիտը պէրրիյէտէ
 հօրղուճ , կէվչէմիշ վէ մէ՞յուս հալտէ կէօրտիւ-
 յիւնտէ անը գուվլէթլէնտիրմէք իչիւն փէյլամպէ-
 րէ էյի պիր թա'ամ թէտարիք էթմէք իւզրէ պիր
 մէլէք կէօնտէրտի : Նղիտ սըհիթէ միւսա'իտ պիմ
 թա'ամլէ քէսպ ի գուվլէթ էթմէտիքճէ քէնտի հօ-
 լընա տէֆամ էտէմէք իտիր : Եօրղուճ պիր առեմ
 իչիւն թա'ամ թէտարիք էթմէք իւզրէ սէմատան
 պիր մէլէյին էնմէսի՞ մի . 'աճայիպ , մէլէք քիւրէ ի
 արգտա անտէն տահա նէ՞ էյի իչ կէօրէ պիլիբիտի :

Երքէքլէր վէ գատընլար վար տըր քի մաթպա-
 խը թահգիր էտէրլէր : Անլէր մաթպախտա պաշգա
 պիր շէյ տէյիլ , անճագ իս վէ գուլըմ , պուլա-

չոք թապաղար վէ թէնճէրէլէր , թավար վէ փի-
 չէն թաամըն նախօջ պուղուլարընը , վէ հերարե-
 թին տերէճէսինի երւքսէլտէն եանան աթէչին ա-
 լէվինի կէօրիւրլէր , քի պուլար օրայա կիրմէյէ
 վէ օրատա դալմաղա մէճպուր օլանլարը ճէսարէթ-
 տէն տիւչիւրիւր : Լաքին մաթպախ տիւնեանըն
 պաչըճա վէ էն միւթէպեր իչ եէրլէրինտէն պի-
 րէսի տիր : Գուվվէթլի երքէքլէր վէ դատընլար ի-
 լէրի կէթիրէճէք շէյ օրատա թէտարիք օլունուր :
 Մաթպախ խասթախանէտէն , պանդատան եախօտ
 ֆապրիգատան եախօտ մաղաղատան զիյատէ մու-
 հիմմ տիր : Արգալարընտա էյի մաթպախլարը օլ-
 մատըրճա մէքթէպլէր վէ գօլէճլէր պիլէ պիզիմ
 օղլան վէ գըզ չօճուղարըմըզտան գուվվէթլի եր-
 քէքլէր վէ դատընլար իլէրի կէթիրէմէզլէր : Լաքին
 քիմ օլտա մաթպախտաքի իչի կէօրէ պիլիւր տէյիւ
 տիւչիւնէնլէր վար տըր : Պէօյլէլէր խասթախանէտէ ,
 պանդատա , մէքթէպտէ վէ եախօտ ֆապրիգատա-
 քի իչի քիմ օլտա կէօրէ պիլիւր տէյիւ տիւչիւնմէզ-
 լէր : Հալպու քի պիզ մաթպախտա տախի թալիմ
 ալմըզ վէ հիւնէրլի խըտմէթճիլէրէ միւհիթամ ըզ :
 Չօճուղար մէքթէպտէ նի՛չիւն էյի իչ կէօրէմէյօր-
 լար : Պոււնըն միւթէ'ատտիտ սէպէպլէրի օլա պիլիւր :
 Պէլքի հէքիմլէր՝ Չօճուղըն պէյնի ճէսէտինէ պա-
 դարազ հատտէն զիյատէ ֆա'ալ տըր , պինա'էն 'ա-
 լէյն անը մէքթէպտէն չըզարմագ լազըմ տըր , տէր-
 լէր : Լաքին էկէր ասլ հազիգտթ պիլինէճէք օլտա
 իտի , սէպէպի ծնտա տօգուզ մաթպախտա օլտը-
 ղը անլաչըլճագ իտի : Նի՛չիւն պիր չօք երքէքլէ-
 րին վէ դատընլարըն եանաղլարընըն քէմիլէրի
 մէյտանա չըզմըչ , կէօզլէրի չուգուրա տիւչմիւչ ,
 սինիլլէրի գա'իֆլէնմիչ , մի'տէլէրի պօզուլմըչ տըր :
 Պէլքի պու սըզընթըլարըն սէպէպլէրինտէն պիրի-
 սի հատտէն զիյատէ չալըչմագ տըր , լաքին սէ-
 պէպին պէօյիւք գըսմը մաթպախտա պուլունուր :
 Տր. Օսլըր պիր գաչ սէնէ էվվէլ ճան Հափքինս
 տար իւլ ֆիւնոււնընըն իքմալը միւտտէթ էտէն սը-
 նըֆընա «Ամէրիգալըլարըն գօլայճա իհաթէ էտէն
 կիւնահը հազիմսիլլիք տիր : Պոււնոււն սէպէպի ի-
 սէ ճէնուպտէ սըճագ էքմէք վէ չիմալտէ պօղա-
 չա տըր» տէմիչ : Վէ 'իւլվէթէն «Ամէրիգալը գա-
 տընլար աչճըլըզ էօյրէնմէք իչիւն հաֆթատա պիր
 կիւն թախսիս էթմէլի տիրլէր :» տէմիչ տիր : Լա-
 քին մաթպախտա մէլէքլէր կէօրմէտիլլէրի հալտէ
 պոււնու նա'սըլ էտէ պիլիլլէր :

Մաթպախտա մէլէքլէր վար իսէ տէ , ազ քիմ-
 սէլէր անլէրի կէօրիւրլէր : Նղիսէնին ուչաղը-
 նըն կէօզլէրի թուլթուլմըչ օլտըզընտան՝ փէյ-
 դամպերի հիմայէ իչիւն անը իհաթէ էտէն ա-

թէչ աթլարընը վէ արապալարընը կէօրմէզ իտի :
 էկէր կէօզլէրիմիզ աչըզ օլտա իտի , չիմտի պիզիմ
 անճագ իս վէ գուրուլմ կէօրտիլլիւմիւլը եէրտէ
 սէմալի սահրալարտան էնմիչ փարազ էյչիլէր կէօ-
 րէճէք իտիք : Մէլէքլէր մաթպախըն 'ալի խըտմէ-
 թինտէն ութանմաղլար Դանիլէլ զարար կէօրմէսին
 տէյիւ արալանլարըն ազընը դափամագ իչիւն Բապպ
 քէնտի մէլէյինի անլէրին ինիւն կէօնտէրտի «Բապ-
 պըն մէլէյի անտէն գօրգանլարըն էթրաֆընտա օր-
 տու գուրուլպ , անլէրի գուրթարըր :» Պէրրիյէտէ ,
 տէնիզտէ վէ չէհրտէ մուխաթարալար վար տըր ,
 վէ պուլար մուհաֆըզ մէլէքլէր թալէպ էտէրլէր ,
 լաքին մաթպախտան զիյատէ նէ'րէտէ մուխաթա-
 րա պուլունուր : Ազըլը պիր հէքիմ պիր տէֆ'ա
 չէօյլէ տէմիչ տիր : Ճիլքեան ֆէսիսինին չօղընըն ,
 թարիլս սահիֆէլէրինի լէքէլէյէն ճիւայէթլէրին
 չօղընըն , երքէքլէրին վէ դատընլարըն եանլըչա-
 րընտան չօղընըն սէպէպլէրի եէմէք սօֆրասընտան
 պաչլամըչ տըր :»

Մէտէնիյէթիմիզ իչիւն իֆթիլսար էտէրիզ . լա-
 քին մաթպախըն թահգիր օլունտըզը միւտտէթճէ
 պու իֆթիլսարը թէ'սիլ էթսէք էյի օլուր : Խրիս-
 թիյանլըզմըզը չօք տարալտըյօրըզ : Խրիսթիյան-
 լըզ ատէմէ 'ա'իտ օլան հէր չէյէ եէթիչիր : Անըն
 վա'տ էյլէտիլի թէգատտիւս պիւթիւն ճէսէտէ վէ
 րուհա միւթէ'ալլըզ տըր : էկէր պու խէլասըն ու-
 զոււնըզը վէ էնիլիլիյի հազընտա պէրրագ թասալ-
 վուրոււմըզ օլտա իտի , տիւնեանըն հէր թարաֆըն-
 տաքի մաթպախլարըն ճիւմէսինի տէ մէլէքլէր իլէ
 տօլու կէօրէճէք իտիք :

ՓԵՆՆԻՅԱԹ

ՄՍ՝ՏԵՆՃԻԼԻՅԻՆ ՖԷՎՍ՝ԻՏԻ
 (Լա'նիֆէ էֆ. Յ. Պասպիէան , 'Ա.յնլապ)

1.

Տիւնեանըն սաթիւնտա , տէնիզին ալթընտա վէ
 զիլր ի զէմինտէ մէվճուտ օլուլպ տա , 'իլմ սայէսին-
 տէ իլսրամ վէ ֆիրուլսթըյէ փարա գազանըլապիլէ-
 ճէք հէր չէյէ ճա'րէն թէսմիյէ էտէպիլիլլիլլիլ : Պու
 կէնիչ մա'նատա զէմինին տէրինլէրինտէն չըզարըլըպ
 տա ալթունը հալի օլան թօփրագ վէ գայալարա
 մա'տէն թէսմիյէ էթմէյէ նէ տէրէճէ հազըմըզ վար
 իսէ , տէնիզին սուլունը թէպէխիլիւր էթտիրէրէք
 մէյտանա կէթիրտիլիլլիլ աչ թուզունա վէ հաթ-
 թա փունարլարտան չիչէլէրէ տօլտուրուլպ սաթ-
 մագտա օլտըզմըզ սօտա սուլարընա մա'տէն իս-
 մինի վէրմէքլիլլէ 'այնի տէրէճէ հազըմըզ վար տըր :
 Վէ ճա'րէնիլլէ պաչգա պիր չէյ տէյիլ , անճագ մա-
 տէնլէրի պուլմագ վէ անլէրի փազարա չըզարա-

ճազ միւսնաստիպ պիր հալէ վազ' էյլէմէք տիր: Պիր տաղըն իչինտէ ալթուն պուլունուր: մա'տէնճիլիք օ ալթունըն մահալընը պուլմագ, անը թօփրաղը իլէ վէ գայասըյլէ տըշարը չըգարմագ վէ ալթունընը թօփրաղընտան այրմագ տըր: Պիր տաղըն իչինտէ զազ եաղը պուլունուր, մա'տէնճիլիք՝ օ զազ եաղընըն մահալընը պուլմագ, միւսնաստիպ պիր եէրտէն պիր գույու գազարագ զազ եաղընը տըշարը չըգարմագ, վէ անը իսթիմալա սալիհ պիր հալէ կէթիւմէք տիր:

Մա'տէնճիլիքին ֆէվա'իտինտէն պահս էտեր իքէն, Մ. Ամէրիգայը նազարը տիգզաթա ալմամագ էտէմէյիգ: Մ. Ամէրիգա պու կիւն չօգ ճիհէթլէրտէ տիւնեանըն ֆարգըլ միլլէթլէրի արասընտա եէթա պիր մէվզը' թուլթմագտա օլտըղը կիպի, մա'տէնճիլիք ճիհէթլիլէ տախի իթիլիար էտէճէք պիր մէվզը' ախզ էյլէմէքիլիէ հազը վար տըր. չիւնքի կէրէք սաթհը զէմինտէ վէ կէրէք թահթը զէմինտէ մէվճուտ օլուպ, իխրամ վէ ֆիրուլթըյլէ քէսպի սէրվէթ էտիլէպիլէճէք հէր շէյէ անլէր էլ աթմըլ վէ պու կիւն ալթուն, կիւմիւրշ, պագըր, գուրչուն, տէմիր, քէօմիւր վէ սա'իր պիր թագըմ մա'տէնյլէրի իչլէթմէք, վէ պէօյլէճէ թէզեիտի սէրվէթ էյլէմէք ճիհէթլիլէ քէսպի շէօհրէթ էթմիլէր տիր: 1908 սէնէսի գարֆընտա Մ. Ամէրիգա 123 միլեօն ինկ. լիրասը գըյմէթինտէ քէօմիւր, 26 միլեօն ինկ. լիրասը գըյմէթինտէ տէմիր, 24 միլեօն ինկ. լիրասը գըյմէթինտէ զազ եաղը, 19 միլեօն ինկ. լիրասը գըյմէթինտէ ալթուն, վէ 100 միլեօնլարճա լիրալար գըյմէթինտէ մէ'ատին իչլէտիլմիշ, վէ պու եօլտա մէմէքէթին սէրվէթինէ'իլավէ էտիլմիշ տիր: Մ. Ամէրիգատա սէնէվի իխրամ էտիլէն քէօմիւրիւն մէյտանա կէիթիւրտիլի սէրվէթի միւսավաթ իւզրէ, իսթանպօլ էհալիսինէ թէվզի' էյլէսէք, 'ատէտլէրինի պիր միլեօն ֆարգ էտէրէք, ատէմ պաչընա 123 ինկ. լիրասը իսապէթ էտէճէք տիր քի' պու ֆէնա պիր մէպլաղ տէյիլ տիր: Սօն օն սէնէ գարֆընտա սալթ ալթուն մա'տէնճիլիքի եիւզիւնտէն տիւնեանըն սէրվէթինիլ իւզէրինէ 800 միլեօն ինկ. լիրասընա եագըն պիր սէրվէթ զամմ էտիլմիշ տիր: Պու մէպլաղը միւսավաթ իւզրէ թիւրքիա էհալիսինէ թէվզի' էյլէսէք, 'ատէտլէրինի 30 միլեօն ֆարգ էտէրէք, ատէմ պաչընա 28 ինկ. լիրասը իսապէթ էտէճէք տիր քի, պու ֆէնա պիր մէպլաղ տէյիլ տիր:

Մա'տէնճիլիքին չօգ ճիհէթլէրտէն ֆէվա'իտի վար տըր: Հէր նէրէտէ քի մա'տէնճիլիք իլէրի կիտէր իսէ, օրատա 'ամէլէ րահաթ օլուր: իխրամ էտիլէն սէրվէթ պիթթապի' օ իշ իլէ մէշըու օլան

էֆրատա թէվզի' էտիլիր. վէ էն պայաղը իչճինին պիլէ ճէպինտէ լիրալար պուլունուր: Պէօյլէճէ մա'տէնյլէրտէ իչլէյէն 'ամէլէ, միւնէնտիպէր, նազըրլար, միւտիրլէր, էսհամ սահիպլէրի, պուլար հէփ քէնտի հիսսէլէրինէ իսապէթ էտէն մէպլաղ իլէ րահաթ վէ ասուտէ պիր 'էօմը կէչիրմէքտէ օլուրլար: Մ. Ամէրիգա մա'տէնյլէրինտէ իչլէմէքտէ օլան 'ամէլէ, վասաթ հիսսապ իւզրէ 80 զըշ. կիւնլիւք ալըր, վէ կիւնտէ 40 զըշ. իլէ կէչինէպիլիր: էկէր պիր ֆէրտ փարասընա մուզայեետ օլուր իսէ, աչըգ տըր քի, սէնէվի ազալի 100 'Օմ. լիրասը արթըրապիլիր: Փարասընը միւսնաստիպ սուրէթտէ իսթիմալ էտէրէք, պէշ սէնէ մա'տէնյլէրտէ իչլէսէ էփէյի պիր մըգտար փարա սահիպի օլուր: Մա'տէնյլէրտէ չալըշմագտա օլան ճէմի'ի մէ'մուրիյն իչիւն տախի հալ պէօյլէ տիր: Մա'տէնյլէրտէ իսթիլտամ էտիլէն քիմեակէրլէր, միւնէնտիպէր, միւտիրլէր, նազըրլար եիւքսէք մա'աշ ալըրլար վէ չօգ կէչմէգտէն զէնկիւն ատէմլէր օլապիլիրլէր: Սէրմայէ սահիպլէրինին վէ մա'տէնյլէրտէ պէօյիւք հիսսէսի պուլունան ֆէրտլէրին իսէ գազանճարը 'ուճուճէն զայէթ չօգ տըր: Թիւրքիայա կէլմէգտէն էվվէլ պիր ալթուն մա'տէնինտէ պուլունմագտա իտիմ: Օրատան կիւնտէ 3,000 ինկ. լիրասընա եագըն ալթուն իխրամ էտիլմէքտէ իտի: Եէվմիլէ օրատա 1,200 լիրա գատար մէսարիֆ էտիլյօր իտի վէ քեար հալինտէ 1,800 ինկ. լիրասը գատար արթմագտա իտիյսէ տէ, պու մէպլաղըն 1,000 ին. լիրասը գատարը պիր գաշ զէնկիւն ատէմլէրին քիսէսինէ կիրմէքտէ իտի: Աչըգ կէօրիւնիւյօր քի, օլ զէնկիւնլէր քէնտի փարալարընը նասը իսթիմալ էթմէյի պիլիյօրլար իտի:

Մա'տէնճիլիք տիյարըն թէրազըսընա տա խըտմէթ էտէր: Պունտան 20 սէնէ գատար մուզատտէմ Մ. Ամէրիգանըն զարպ թարաֆլարընտա էհալի տէյէճէք էհալի եօզ իտի: Հէր եէր սըզ օրմանլար, եապանի հայվանլար վէ վահշի Ամէրիգա Հինտիլէրի իլէ տօլու իտի: Գալիֆօրնիա թարաֆլարընտա ալթուն պուլունմասը շարգտան վէ զարպտան ատէմլէրի Գալիֆօրնիա ճիհէթլիլէ սէվզ էյլէտի վէ պու կիւն օլ վիլայէթտէ Սան Ֆրանսիսկօ վէ Լօս Անճէլօս կիպի պէօյիւք շէհրլէր մէվճուտ տըր: Պունտան 51 սէնէ մուզատտէմ Մ. Ամէրիգանըն Գօլօրատօ էյալէթի չէօլտէն չօգ ֆարգըլ պիր մահալ տէյիլ իտի: 1859 թարիլինտէ օրատա ալթուն մա'տէնյլէրի քէշֆ էտիլմէսի իւզէրինէ, ատէմլէր հէր թարաֆտան Գօլօրատօյա կիթմէյէ պաշատըլար, վէ պու կիւն էյալէթի մէգըիւրէ Տէնվըր կիպի կիւզէլ շէհրլէր իլէ միւֆթէլիւր տիր: Մ. Ամէրի-

զանքն զարպի էյալեթլերինն իզսիզ տերէ վէ թէ-
 փէլէրինն մէտէնիյէթին մէրքէզլէրինն թանձիլ էյ-
 լէյէն սէպէպլէր պիրտէն զիյատէ օւապիլիւր . լաքին
 պուճարտան իւքի վէ մուհիմմի մա'տէնճիլիք տիր :
 Հալ ու քէյֆիյէթլէր էօյլէ օլմուչ տըր քի , թիւր-
 քիանըն էհալիսի փարա գազանմագ սէվտասը իկէ
 'ալէտտէվամ էվրօփա վէ Ամէրիգայա հիճրէթ էթ-
 մէքտէ տիրլէր : էկէր մա'տէնճիլիք պու տի-
 յարտա իլէրի կիտէրսէ վէ մա'տէնլէրիմիզ իչլէ-
 նիր իօէ , օլ զէման փարա գազանմագ իչլէն էհա-
 լինն տիյար ը էճնէպիյէյէ հիճրէթլէրինն լիւզում
 գալմագ : Լիսանընը վէ 'ատէթլէրինն պիլմէտիյի
 պիր զարիպ տիյարտա հէր նէվ' սէֆալէթէ կիրիֆ-
 թար օլարագ հաշամագլըղա պիր միւնասէպէթ
 գալմագ : Պուճըն թամմ մուղալիլի վագը' օլարագ
 'ամէլէ տիյար ը էճնէպիյէտէն պուրայա հիճրէթ է-
 տէր վէ տիյարըմըզ շէն վէ մա'մուր օլուր :

Մա'տէնճիլիք թիճարէթ վէ սէն'աթտան ֆարզը
 պիր շէյ տիր : Իփլիք ալըպ սաթմագտան ֆարզը
 տըր , պօյաճըլըգտան տա ֆարզը տըր : Պիր առէմ
 տէնկի 500 դըշա իփլիք ալըր վէ պիր հաֆթա
 սօնրա 600 դըշա սաթար վէ տիւնեանըն սէրվէ-
 թինն 100 դըշ . 'իլավէ կէլիր : Պիր պաշգա առէմ
 տէ հէրի էշէր վէ 500 դըշ . խարճ էտէրէք ,
 600 դըշըզ տէմիր չըգարըր , վէ տիւնեանըն սէր-
 վէթինն 100 դըշ . 'իլավէ էտէր : Աչըգ տըր քի պու
 էքիսինն արասընտա պիր ֆարգ վար տըր : Պի-
 րինտէ էվվէլճէ մէվճուտ օլան պիր շէյն գըյմէթի
 արթըյօր , օլպիրինտէ իսէ' էվվէլճէ անտէն պիխա-
 պէր օլտուղըմըզ պիր սէրվէթ մէյտանա չըգըյօր :
 Մա'տէնճիլիք սայէսինտէ պու կիւն տիւնեատա
 մէվճուտ օլան պիր չօգ մահֆուզ սէրվէթլէր պին-
 լէրճէ այագ տէրիլիլըլէրտէն իխարճ էտիլմէքտէ վէ
 ինսանըն րէֆահ' վէ սա'ատէթ ի հալընա խատըմ
 օլմագտա տըր :

ՄՈՒՅԱՐՐԵՐԱԹ

1909 ՍԵՆԷՍԻՆԻՆ ԻԽԹԱՐԱԹԸ*
 (Վեր. Հ. Յ. Աշճեան. Ա. Կոնս.)

Պու կիւն էհէմմ պիր սէնէնին նիհայէթինտէ ,
 վէ հէնի պիր սէնէնին պիտայէթինտէ պուլուճ-
 մագտա իզ : Ճիլվագը' կէչմիշ օլան սէնէ էհէմմ
 պիր սէնէ , մա'լիւմ պիր սէնէ վէ ունուտուլմագ
 պիր սէնէ օլուպ , մագիինն նախօջ խաթըրէլէրի
 մէյանէսինտէ տա'իմա զիքը օլուճաճագ տըր : 1909
 ընճը սէնէ տիւնքի կիւն' հալ ը հազըր իտի , պու

* Պու նութօգ սէնէ պաշը միւնասիպէթիլլէ Ա-
 տանտա իրատ էտիլմիշ տիր . Միւնէ Ա. Կոնս .

կիւն' մագի տիր . տիւնքի կիւն մէվճուտ իտի , պու
 կիւն նամէվճուտ տըր : Օ արթըզ 'ավտէթ էթմէ-
 մէք իւզըրէ էգէլիյէթ իւմմանընտա զարգ վէ նա-
 պուտ օլմուչ տըր : Պինա'էն 'ալէյ' պիր լահգէճիլ
 պուլուճուղըմըզ մէվգի'տէն մագիյէ 'աթֆը ընա-
 զար վէ անըն պիղէ օլան իխթարաթընա հէվալէ ի
 սէմմ' ի ի'թիպար էտէլիմ :

1. Կէչէն սէնէ զայ'աթ սէնէսի օլտու , պու սէ-
 նէ գալանճ սէնէսի օլտու . 1909 սէնէսինտէ պու
 վիլայէթ վէ էհալիսինն տիւնար օլտըրը զայ'աթ փէք
 'ազիմ օլմուչ տըր : Անը գալ ու գալէմ իլէ թա-
 րիֆ էտէմէզ իզ : Պինլէրճէ պիսուչ քիմսէլէր իթ-
 լաֆ , օն պիլիւրճէ խանէլէր իհրագ վէ էիւզ-
 պիլիւրճէ լիրա գըյմէթինտէ օլան էմվալ ու էչիւ
 հաղմա էտիլտի : Պու պէօյիւք զայ'աթտա պու քիւ-
 չիւք Փրօթէսթան ճէմա'աթընըն հիսսէսի քիւչիւք
 օլմամըչ տըր : Ատանա հատիսէսինտէ ճէմա'աթը-
 մըզ էֆրատընտան 100 գատար քիմսէլէր գաթի օ-
 լուճմըչ , վէ պա'տէհու զուճուր էտէն խասթա-
 լըգտան պէօյիւք քիւչիւք 60 գատար ֆէրտլէր վէ-
 ֆաթ էթմիշ , վէ 140 գատար քիմսէլէր տախի տի-
 յար ը էճնէպիյէյէ հիճրէթ էյլէմիշ տիր : Շէօյլէ քի
 Ատանա վագը'ապը միւնասիպէթիլլէ 1,200 գատար
 օլան ճէմա'աթըմըզ էֆրատընտան 300 գատար
 էքսիլմիշ տիր : Հաթթա մէգքիւր վագը'ա միւնա-
 սիպէթիլլէ ճէմա'աթըմըզա 'ա'իտ պիր չօգ խանէ-
 լէր միւնթէրէզ օլտըգտան մա'տա Ապրիլ 26տա,
 քիլիսէ , մէքթէպ վէ վա'ըղխանէմիզ տախի իհրագ
 էտիլմիշ տիր : Շէօյլէ քի կէրէք հարիգ վէ կէրէք
 հաղմա թարիգիլլէ ճէմա'աթըմըզն տիւնար օլտու
 զարար ու զիյան 80,000 լիրատան էքսիւք տէ-
 յի տիր :

Լաքին զայ'աթըմըզն ճիւմլէսի մատտի տէլի
 տիր , ա'իւաթի ղէյա'նըճ տախի վար : Պու վագը'ա
 պիղի սիյրէթ ճիհէթիլլէ տախի տիւնլիւրտիւ , Գօր-
 գաղըզ վէ թէնպէլիք , իսթիգամէթսիլիք վէ 'իզ-
 զէթ ի նէֆսի զայպ էթմէքլիք մէյտանա կէթիլ-
 տի : Պուճար պէօյիւք վէ թագմինն մուհալ օլան
 զայ'աթլար տըր : Պիր միլլէթ վէ ճէմ'իյէթտէ պու-
 լուճմասը էն զիյատէ արգու օլուճան խասսիյէթ
 ախլագի ճէսարէթ , սայ ու զայրէթ , իսթիգամէթ
 վէ 'իզգէթ ի նէֆս տիր : Պուճար պիր ճէմ'իյէթին
 մա'նէվի հայաթընը թէչքիլ էտէրլէր : Վէ անլիլին
 զայ'աթը փէք ա'զիմ պիր զայ'աթ տըր :

Պու վագը'ա միւնասիպէթիլլէ բո-հանի զար-
 ճըչ տախի օլմուչ տըր : Կէչէն սէնէ բուհանի ֆարգ-
 լարըմըզը իհրա էթմէքտէ իհմալ պուլուճալըզ , պիլ
 նէվ' սօղուզըզ վէ պէրուտէթ պիղտէ զահիր օլ-
 տու , թամմ տինսիլիք տէլիլ իսէ տէ , տինճէ վա-

գրիֆէսիզիւք վէ դայտըզուգ արամըզտա միւշահէ-
տէ օլոււնաու : Նիչէ Ֆիքըլէրտէ շիւպհէլէր կէօ-
րիւլիւպ , նիչէ տիլլէրտէ իլահի թէրթիպէ դարը
չիքեայէթլէր իչիտիլտի : Թէճըրիպէլէրիմիզ պիզի
Ալլահա տահա եազըն կէօթիւրմէլի իքէն թէ'էսսիւֆ
էտէր իզ քի նիչէլէրիմիզի անտէն ուզազլաշարբըր ,
վէ պու դայ'աթ , դայ'աթըմըզըն էն 'ազիմի տիր :
Իմտի հալ պէօյլէ օլարըլը թագտիրտէ պու եէնի
սէնէտէ մատտի վէ մա'նէվի , ախլազի վէ բուհանի
դայ'աթըմըզը թագմին էթմէյէ սայ' էտէլիմ :

2. Կէչէն սէնէ Կեօրէ սէնէ օլտու . պու սէնէ
Կեօրէ սէնէ օլտու : Պայատէ զիքը օլոււնան դայ-
'աթ պիզի հազգ իւզրէ միւքէտտէր զըլմըլ տըր :
Սէվկիւրիւլէրիմիզին գաթըլը վէ վէֆաթը , քիլիսէ
մէքթէպ վէ իսանէլէրիմիզին ինրազը վէ էմվալ ու
էչեամըզըն եազմա էտիլմէսի պիթթապի' քէտէր
ու մէ'յուսիյէթիմիզէ պատի օլտու : Վէ պու դա-
տար մատտի վէ մա'նէվի , ախլազի վէ բուհանի
դայ'աթ հուզըրընտա տուրուպտա քէտէր էթմէ-
մէք միւքընսիզ տիր : Պու վազըլթտա պիզիմ րէ-
ճամըզ վէ գալպիմիզին արգուսը Սահիպի Մէզմու-
րընքի կիպի օլմագ կէրէք տիր : Միւմախլէյի պէօյ-
լէ պիր միւնասիպէթլէ պույուրուպ տէտի քի «Պի-
զի միւքէտտէր էթտիլին կիւնլէրէ , մէշագգաթ չէք-
տիլիմիզ սէնէլէրէ կէօրէ պիզի միւֆէրրահ զըլ»
(Մէդ. 90. 15.)

3. Կէչէն սէնէ պէլա սէնէ օլտու , պու սէնէ
պէրէսէն սէնէ օլտու : Փիլվազը' կէչէն սէնէ պիր
չօզ Ֆէլաքէթլէր պիզի իհաթէ էյլէտի : Գաթըլը
'ամմ , եազմա , հարիզ , զըզամուզ , սէյլ վէ հա-
րէքէթ ի արզ , պիրի պիրինի թէ'ազըլ էյլէլիպ ,
սօնրաքընտէն մա'տասը վիլայէթ վէ շէրիմիզ ի-
չիւն 'ազիմ խարապիլլէթի մուճիպ օլմուշ տըր :
Պարի պու սէնէ մա'մուրիլլէթ վէ պէրէքէթ սէ-
նէսի օլտու : Օլ Ֆէնա սէնէ , միւտիչ սէնէ , վէ
մուխրիպ սէնէ , արթըզ նիհայէթ պուլմըլ օլարագ
էյի սէնէ , մութըլու սէնէ վէ միւպարէք սէնէ պի-
զի իսթիզպալ էյլէսին , վէ պու սէնէ պէրէքէթ
սէնէսի օլտու : Սէնէմիզ միւպարէք օլտու , տէ-
յիւ եքքիկէրիմիզի թէպրիք էտէր իքէն , ճիտտէն
պու արզու վէ թալէպտէ պուլոււնալըմ : Խայր իւ-
թէյլիմ քի խայր պուլալըմ :

4. Կէչէն սէնէ 'ապազիլէն սէնէ օլմուշ տըր , պու
սէնէ մուհապպէլէն սէնէ օլտու : 1909ընճը սէնէ
զարֆընտա պու հէվալիտէ փէք 'ազիմ վէ վէլիմ
պիր խուսուսմէթ վէ 'ատալէթ գահիր օլտու : Խաթըր
ու խայրալտան կէչմէյէն վէ ալա մէ'մուլ օլտու-
մայան հալլէր վուզու' պուլալը : Պիլա շիւպհէ մէզ-
քիւր անվալ պիր թագըմ սու' ի դաստ վէ սու' ի

թէֆէնիւմ նէթիճէսի օլարագ , ճիւմէմիզի տիլ-
խուն էյլէմիշ տիր : Իմտի արթըզ օլ մէնհուս ան-
վալտան սարֆը նազար էտիպ իլէրի սօղրու նա-
զար էտէլիմ : Բէնտի քէնտիմիզի , գօնուլարըմը-
զը վէ Ալլահըմըզը պիւթիւն գալպտէն վէ պիւ-
թիւն ճանտան սէվէլիմ : Զիրա մուհապպէթ էտէն
Ալլահտա վէ Ալլահ տախի անտէ գալըր : Զիւնքի
Ալլահ մուհապպէթ տիր : Պէօյլէճէ պու սէնէ Գա-
լանճ սէնէ , Կեօրէլէն սէնէ , Կեօրէլէն սէնէ , վէ
ճուհապպէլէն սէնէ օլտու : Էվէր պէօյլէ օլմասընը
իսթէր իսէք , սէնէյի սօղրու պաշայալըմ , վէ
սօղրու եաշայալըմ : Ալլահ ամիրիմիզ վէ բուհու
տէլիլիմիզ օլտու :

ԷՅՊԵՁՏԷ ԻՆԹԻՊԱՀՐ ԲՈՒՀԱՆԻ

Վեր. Մ. Կ. Փափազեանըն 1906 սէնէսինին Ա-
ւեպաքէրինին 47նճի նօմէրօսընտա ճէպէլի Պէրէ-
քէթ քիլիսէլէրի հազընտա եազմըլ օլարըլ պէնտ-
տէն աթիտէքի ֆըզըպալըր իսթիլսրահ էտէրիզ .

«Էյպէզ 400 ա'գալը պիր քիլիսէ օլուպ , 'Այն-
թապ սթասիօնընա 'ա'իտ տիր : Ճէմա'աթը 50 խա-
նէյի վէ 280 նուֆուսը հալի տիր : Պու քիլիսէ
բուհանի վէրկի խաթթընտա կէրի գալմըլ տըր :
Շիմտիքի վէրտիքի մէպալ 24 լիրա օլուպ , անը
պիր պուչուզ , հաթթա իքի գաթլամագ քէնտիլէր
իչիւն չէթին օլմամալը տըր : Թա'լիմ ու թէրպիլլէ
ճիհէթիտէ տախի հասէտ էտիլէճէք մէվզը'տէ
տէյիլ տիր : Քեա'չքի պիր եէնի Շրիցատոււն
(վա'ըզ էվի) ինշասը հազընտա տիւչիւնիլսէ :
«Էսէֆ էտէրիզ քի , միւթէպէրանտան սալըլան
պիր գաշ պիրատէրլէր նիզա' վէ նիֆագ կիւնահընա
տիւշմիւշ տիրլէր : Շու թէօքէզ գալարըլըր վէ
հազըրի միւ'միլլէր տախի պլիլթթիֆագ տու'ատա
տէվամ էտէրլէր իսէ , էյպէզ քիլիսէսինին բուհ
իւլ Գուստըն զանի զիյարէթինէ նա'իլ օլմադընա
իւմիտվար ըզ »

1908, Դեկտ. 24տէ 'Այնթապ իքիսնի քիլիսէսին
սէյետար միւպէչիլլի սըֆէթիլլէ տէօրթ Կիրակի
գալմագ իւզրէ էյպէզի զիյարէթ էյլէտիմ : Ինթի-
պան ը բուհանի 1909 Յուլի. 17տէ պաշատըր : Պու
սէպէպտէն սօզուզ Կիրակի գալմագ մէճպուր օլ-
տու , անտէն 'Այնթապ կիտիպ 2 հաթթա գալ-
տըզտան սօնրա , Պէնէսիլլէ կիթմէքիլիմէ գարար
վէրիլտի : Լաքին պու վազըլթտա էյպէզ քիլիսէսի
թարաֆընտան կէօնտէրիլլէն իքի պիրատէրլէրին
թէպիլլի պէշարէթ գօմիթէսինին ըճասը իւզէրինէ
թէքըրար էյպէզէ 'ալտէթէ մէճպուր օլտու : Պու
ինթիպան ը բուհանի շիմտիլլէ գատար տէվամ էթ-
մէքտէ օլմուշ տըր :

Շիմտիլլէ գատար քիլիսէլէրիմիզտէ վուզու'

պուլւան ինթրիպահար շու թէսավվուրը վերմիշ տիր քի, ինթրիպահ րուհաննի եազ սէյլինէ պէնզէյիպ, պիրազ գուվէթ վէ շիտտէթլէ ազտըգտան սօնրա, մէնպա՛ը օլմատըղընտան քէսիլիր, ինթրիպահ րուհաննի հիսսիյաթըն գապարմասընտան 'իպարէթ իսէ, պու թէսավվուր տօղրու տըր . եօզ էկէր գալպին թէպտիլ օլուպ, սիրէթին տէյիշմէսի իսէ, օ եազ վէ գըշ ազան ըրմաղա պէնզէր : Լիսանլար նիհայէթ պուլուր, ամմա հահապղէթ պագի գալըր :

Էյպէգտէ ինթրիպահ րուհաննի պիր սէնէտէն զիյատէ պիր միւտտէթտէն պէրու տէվամ էտիպ, զիյատէ գուվէթ վէ շիտտէթ քէսպ էթմէքտէ տիր, Գիլիսէմիզ իչիւն ինթրիպահ րուհաննի զայր ի թապի՛ի վէ մուվազգաթ պիր շէյ օլմայըպ, թապի՛ի վէ տէվամը պիր հալ օլմուշ տըր : Չօզ վուգու՛ պուլւան խըտմէթլէրմիզ օսանն մուճիպի օլմատըգտան մա՛տա, զիյատէ հասրէթ վէ իշթիյագ ույանտըրմըշ տըր : Նիչէ ինթրիպահարըն նէթիճէսիստէ Ֆըրգալար զուհուր էտէր : Էյպէգտէ պէօլէ օլմատը : Եէնի 'էօմրէ մալիք օլանլար սաղլամ պիր էսաս իւզէրինտէ պինա օլունմագտա տըրլար :

Պու ինթրիպահ րուհաննինն ճէմա՛աթըն 'էօմրիւնտէ եափտըղը թէպէտտիւլաթ 'ազիմ օլմուշ տըր : Պու եօլտա 'ատապէթ մուհապպէթէ, քէտէր մէսէրրէթէ, էնտիչէ սէլամէթէ, թիթիլիք թէ՛էննիչէ, զաղապ սապրա, մաղրուրըզ հիլմիյէթէ թէպտիլ օլմուշ տըր : Լիսան փաքըղը գալպ փաքըղընըն թապի՛ի նէթիճէսի օլտուղընտան, ճէմա՛աթընը արասընտա նափաք սէօլլէրէ վէ պէտտուլարա նիհայէթ վէրիլտի : Էն ուֆազ թահգիրամիզ քէլամլար կիւնահ 'ատտէտիլիյօր, պիր դարը քէնտի օլլունա «Ջայվան կիպի մու՛ամէլէ էտիյօրսըն» տէտիլի իչիւն կէճէնին ույգուսընը զայպ էյլէտի : Համտ օլտուն պէտ տու՛ա խայր տու՛այա, նափաք վէ պէտ սէօլլէր՝ Լաթիֆ վէ միւֆիտ քէլամլարա թէպտիլ օլտու : Փրօթէսթանլարըն մահալլէսի այրը օլարագ, ճիւմլէսի պիր ֆամիլեա հէյ-՛էթինի քէսպ էթմիշ օլուպ, մահալլէմիզտէ նիզա՛ օլմազ, պաղըրըշ պիլէ սայքի գալմամըշ տըր : Շուտար սէնէտէ ճէմա՛աթընը միւհիթաճ օլանլարա էլինտէն կէլէնի եափմագտա տըր : Չարշու 'էօմրիւնտէ 'աղիմ ֆարգ վար տըր : Տիւքքեանլարտա Գ. Մուզատտէս վէ րուհաննի քիթապլար պուլունտըրըլըպ, րուհաննի միւսահէպէթ օլմագտա վէ պէշարէթ թէպչիր օլունմագտա տըր : 7-8 թիյրաքիլէր թիւթիւն վէ թէմպէքիլի քիւլիչէն թէրք էթմիշէր տիր : Թիյրաքի օլմայըպ տա եէնի իչմէյէ հէվէս էտէն կէնճէրիմիզտէն էքսէրի պու սէվտատան վազ կէչմիշ տիրլէր : Էվվէլ գահվէլսանէյէ կիրմէյէն վէ բա-

զը իչմէյէն կէնճէր փարմագ իւզէրինտէ սայըլա պիլիր իքէն, շիմտի գահվէնին եէրինէ քիլիսէ կէչմիշ տիր, վէ բազը իչէն պիր կէնճ պիլմէյօրըմ : Ճէմա՛աթընը արասընտա գաթըրճըլար չօզ տըր, պու սէպէպտէն Կիրակիյէ նազըղ հիւրմէթ էթմէք 'ումումի օլմուշ իտի . Լաքին շիմտի գաթըրճըլարընը Կիրակի կիւնիւ եօլուրըզ էթմէմէյէ չօզ տիրգաթ էտէրլէր, վէ ախը ու ի՛թա սալա օլմազ : Ճէմա՛աթընը իչիւն քիլիսէ խըտմէթլէրինէ միւտապէմէթ թապի՛ի օլմուշ տըր : Ճիւմլէ խըտմէթլէրէ զայրէթլէ տէվամ էթմէքտէ տիրլէր : Հաֆթա արասը ազշամլարը նիզամի վուգու՛ պուլւան տու՛ա ճէմ՛իյէթլէրի վէ թէֆսիր խըտմէթինտէն պաշգա, 5 կիւն սապահ 'իպատէթիմիզ վար տըր : Պու սապահ խըտմէթլէրի ճէմա՛աթընըզա գանի պէրէքէթի մուհիպ օլմուշ տըր : Ճէմա՛աթընըզա 'իպատէթ խըտմէթլէրինտէն օսանն հիսս էթմէք եօզ տըր . եազընտա պա՛զը շախսի սէպէպէրտէն սապահ խըտմէթլէրինի թէրք էթմէք իսթէտիմ իսէ տէ, ճէմա՛աթ պիր միւտտէթ տահա տէվամ էթմէսին արգու էյլէտի : Շիմտիյէ գատար տու՛ա ճէմ՛իյէթլէրիմիզտէ պիրուտէթ սալա կէօրիւլմէմիշ տիր, Հէր թագըմտան քիմսէլէր 'իպատէթէ իշթիրաք էտէրլէր . չօճուզ, իլիթիյար, կէնճ, քեամիլ, գարը, էրքէք, կէնճ գըզլար վէ օլլանլար . 'իպատէթիմիզտէ չօզ տիրգաթ ճէլպ էտէրլէր : Ումումէն մտտտէյի անլայարագ, անա մուվաֆըզ տու՛ա 'արգ էտէրլէր : Տու՛ա իչիւն թախսիս օլունան վագըթտան պօշա կիտէն պիր տագիղէ պիլէ օլմազ : 10-15 պա՛ղէն 20-25 քիմսէ տու՛ա էթմէք իչիւն ալագտա հազըր տուրուր : Ալագտա տուրմատըգճա տու՛ա իչիւն ֆուրսաթ պուլմագ իմքեանսըզ տըր : Էվվէլլէրի տու՛ա ճէմ՛իյէթի անճագ պիր գաշ քիմսէյէ թէսլիմ էտիլմիշ իքէն, շիմտի 40, 50, 60, պա՛ղէն 100 տու՛ա 'արգ էտիրլէր :

Րուհաննի վէրկի գալլէմինտէ պէլլի ֆարգ վար տըր : Ճէմա՛աթ րուհաննի հայաթա մալիք օլտըղ հալտէ, թապի՛ի սուրէթտէ ազչէսինի տիրիզ էթմէյէճէք տիր : Պու պապտէ ֆարգը 2 սէնէյէ մախսուս րուհաննի վէրկի ըպիօրթընը վէրէրէք կէօսթէրէպիլիրիմ .

	1907տէ	1909տա
Մինպեր իչիւն	2,300	3,580
Մէքթէպ »	255	500
Տախիլի պէշարէթ	75	220
Ֆուգարա	120	400
Փուլթիէրէսթ տիյարլարա		900
Խայրխահ մագսէտլէր	225	3,300
	<hr/>	<hr/>
	2,975	8,900

Թէպէտ ի պէշարէթ խոսուսընտա չօգ դայրէթ վար: Հէր հաֆթա իբի քիչի էյպէզէ պիր պուշուգ սա'աթ մէսաֆէտէ օլան Պանը քէօյիւնէ կիտիպ, օրատա բուհանի խըտմէթ կէօրիւլէր: Իէզալիք շօճուգլարտա պիլէ պէշարէթի թէպէտը էթմէյէ արզու վար տըր: Լուս. պիրատէրլէր արասընտա տախի ույանըզլըզ վար տըր:

«Յիսուսփէրվէր» վէ «Բրիստոսփէրվէր»* նա- մընտա կէնճ զըզ վէ օլլանլարա մախսուս օլմազ իւզրէ իբի Որիսթիյան ճէհտ շիբքէթլէրիմիզ վար տըր:

Ճէմա'աթըմըզ պու սէնէ պիր Երիցատունէ եափ- տըրմազ իչիւն 30 լիրա ի 'Օսմանի վա'տ էթմիշ տիր: Ոարիճաէն տախի եարտըմ օլաճազ տըր: Շիմտի պինա իչիւն թէտարիք կէօրիւլմէքտէ տիր:

Մէքթէպիմիզտէ 80 շակիրտ պուլուսուգ, իբի վարթուհի իլէ իտարէ օլուսմազտա տըր: Մէվինի- րիզ քի մու'ալիմէլէրիմիզ բուհանի հայաթա մալիք օլտուղընտան, շակիրտլէրիմիզ բուհանի թէ'սիր թա՛թընտա պուլուսմազտա, վէ անլէրտէ բուհանի հայաթ իզնար օլուսմազտա տըր: Ա.ե.բ.էրին 7 սպօնէսի վար, պու սէնէ 4 սպօնէ արթմըշ տըր:

Էյպէզտէ վուգու' պուլան ինթիպան ը բուհա- նի շու պիր գաչ հազիգաթլարը պիզէ էօյրէտիր: Էվվէլա, քիլիսէլէրիմիզին պէր ինթիյաճը վար տըր, օ տախի ինթիպան ը բուհանի տիր: Սանիյէն, Ին- թիպան ը բուհանի օլմայօր իսէ, սէպէպինի եալը- նըզ ճէմա'աթլարտա արամայլըմ: Պիզ վա'ըզ վէ չօպանլարտա տախի արամազ կէրէք տիր:

«Կէրչի հասատ չօգ ամմա 'ամէլէ ազ տըր: Իմ- տի հասատըն Սահրպի քէնտի հասատընա 'ամէլէ կէօնտէրսին տէյիւ նիյազ էտինիզ:»

1910, Փետ. 26 ՅՆՈՎ.Ք ՀԱՏԻՏԵՍՆ

ԳԱՀԻՐԷՏԷ ԹԵՑՐԱՆԱԹ ՀԱՅԹԱՍԸ

Պու սէնէ Փետր. 6-13է թէսատիւֆ էտէն հաֆ- թա Փարաւոնլար տիյարընըն թարիխինտէ էն պէլ- լի հաֆթալարտան պիրիսի օլմուշ տըր: Պէշ ալ- թը այտան պէրու Մըսըրտա վէ տիյար ը էճնէպլէտ- տէ եէվմի ճէրիտէլէրին սիւթուսլարընը իշլալ է- տէն մէս'էլէ իշպու հաֆթա զարֆընտա իճրա ի 'ամէլէ գօնմուշ տըր:

Պա'զը էհլ ի մէրազ քիմսէլէր վափօր վէ չը- մէնտըֆէր Եօլճուլուգլարը իլէ իբթիֆա էթմէյէ-

*Կէօրիւնիւր քի «փէրվէր» թա'պիրինի «սէվէն» մա'նասընտա ալմըլար տըր: Հալ պու քի օ քէլի- մէնին մա'նասը պէսլէն, Բէրպէյէ էփէն օլտուղընտան «Յիսուսփէրվէր» «Բրիստոսփէրվէր» օլմազ: Մի-է. Ա.ե.բ.

րէք, սօն սէնէլէրտէ' հավատա Եօլճուլուգ էթմէք թէշէպպիւսիւնտէ պուլուսուգ պիր չօգ թէճրի- պէլէր եափմըլար վէ իսալիճէ տէ մուվաֆֆազ օլ- մուշ տըրլար: Պիտայէթինտէ Ամէրիգատա Բայթ պի- րատէրլէրին թէճրիպէլէրի հէտէֆ ի իսթիհար օլ- մուշ իսէ տէ, իլք տէֆ'ա օլարազ Յարմանըն քէնտի թէյյարէսի իլէ (հավա կէմիսի) տէօրթ մէթ- րօ իրթիֆա'տա պիր քիլօմէթրօլուգ մէսաֆէ գաթ' էթմէսի սանքի պիր միւ'ճիզէ կիպի թէլազզը օ- լուսմըշ, վէ օ կիւնտէն պու սնէ գատար պու տա'իրէտէ ճալիպի տիգգաթ թէրազզը վուգու' պուլմըշ տըր:

1905 սէնէսինտէ Մըսըրտա պիր միլիօն լիրա սէր- մայէ իլէ պիր գուճփանեա թէշէքքիւլ էտիպ, Պա- րօն Ամիէն րէ'իս վէ Պօղոս փաշա Նուպար տա- խի րէ'իս ի սանի թա'իւն օլուսմըլար տըր: Իշպու գուճփանեա Գահրէնին չիմալ ը շարզ ճիհէթինտէ վէ շէհրին մէրքէզինտէ պէշ քիլօմէթրօ պու'տ ը մէսաֆէտէ, գուճուլուգ վէ իսալի պիր արազի սա- թուսն ալարազ, մահալ ը մէզքիւրտէ պիհիսապ միւքէլլէֆ վէլար (եազլըզլար), գազինօլար վէ հօթէլլէր ինչա էտէրէք, էլեէվմ Էվրօփանըն էն կիւզէլ շէհրլէրի իլէ րէգապէթէ չըզըշաճազ գա- տար կիւզէլ վէ թէքմիլէն եէնի պիր շէհր մէյտանա կէթիւրմիշ տիրլէր, քի չիմտի պու մահալ Հէլիփօ- լիս* (կիւնէշ շէհրի) եախօտ Մըսըր ը ճէտիտ թէս- միյէ էտիլիր, վէ գուճփանեա տախի «Հէլիփօլիս Օվասիս գուճփանեա» իսմի իլէ մա'րուֆ տըր:

Իշպու գուճփանեա Գիւսա Գիւսա վէ Գիւսա Գիւսա նամ իբի հէյէթլէր իլէ պիրլէշէրէք, Փրէնս Ահմէտ Յու'ատ հազրէթլէրինին թա'իթ ը րիյասէթինտէ, փէք ինթիմալէն պու եէնի շէհրէ հէր քէպին վէ խոսուսա Էվրօփալը սէյյահլարըն տիգգաթընը ճէլպ էյլէմէք վէ եախօտ տօղրուտան գազանճ մազսէտիլլէ, մահալ ը մէզքիւրտէ պիր րէսմի թէյրանաթ իճրասընը պիթթասմիմ, րէ- գապէթտէ քէսպի մուվաֆֆազիյէթ էտէնլէրէ միւքեաֆաթլար վա'տ էտէրէք, վազթ ը մու'այ- յէնտէ հազըր պուլուսմազ իւզրէ, տիւնեանըն մէշհուր թէյյարլարընը րէգապէթէ սա'վէթ էյլէ- միշ տիրլէր:

Պալատէ մէզքիւր հաֆթատան այլար էվվէլ թէյյարլար եէթիլիպ, րէգապէթէ հազըրլանմազ իչիւն պիր թազըմ դայրի րէսմի մանօվրալար իճ- րա էյլէմիշ: տիրլէր Տա'վէթէ իճապէթ էտէնլէր Պալասն, Միշլէն, Կապրօն, Մէթրօ, Բուժիէ, Կրատ, Լէպլօն, Լը Պլօն, Տիէմստիք, Պլէրիօ,

* Գատիմ Մըսըրլէր չիմտիքի Հէլիփօլիս տէնի- լէն մահալը կիւնէշէ թախսիս էթմիշ իտիլէր:

Տիւրայ, Հայտէն վէ թա՛իֆէ ի նիսատան Լա Պա-
րոն տը Լարոչ օլմուշ տըրլար :

Հէլիօօրիստէ թէյրան իչիւն վասի՛ պիր մէյտան
(aérodrome) թահտիտ էտիլէրէք, սէյրիճիլէր ի-
չիւն տաիիլտէ ֆարգլը տէրէճէտէն մահալէր թա՛-
եին էտիլմիշ իտի, իւճրէթ ի աուխուրիյէ հէր ֆէրա
իչիւն եէվմիյէ 10 դուրուշտան 5 լիրայա գատար,
վէ 4-6 քիչի ալան ըֆալար իչիւն 9-10 լիրայա գա-
տար օլուպ, օն լիրայլը լօճալար պիր հաֆթա ի-
չիւն իսթիճար էտիլտիյինտէ պիլ իսգօնթօ 50 ին-
կիլիզ լիրասընա վէրիլիյօր իտի : Մէզքիւր հաֆ-
թա զարֆընտա պու մէվզիլէր աօլտուգտան մա՛-
տա, հէր կիւն հուտուտ իսարիճիւնտէ 20-30 պին
քիչի աուխուրիյէտիզ սէյր էյլէմէքտէ իտիլէր : Պու
մէնզարէյի սէյր էյլէմէք իչիւն իսկէնտէրիյէտէն
վէ էթրաֆ շէրլէրտէն օն պինլէրճէ քիմաէլէր կէլ-
միշլէր իտի : Շէհրտէն անճագ պէշ քիլօմէթրօ ու-
զագ օլան պու մահալէ կիտիպ կէլմէք իչիւն ա-
րապալարըն իւճրէթի պիր լիրայա վէ օթօմօպի-
լինքի իսէ 6 լիրայա գատար եիւքսէլմիշ իտի : Զան-
նըմըզա կէօրէ շէհրտէ մէվճուտ օլան 5-6 պին ա-
րապալարտան վէ 500-600 օթօմօպիլէրտէն պօշ
զալան օլմամըշ իտի : Թրամվայ վէ չըմէնտըֆէր
վակօնլարընըն՝ աոտէտիւնին խայլիճէ արթմըշ օլմա-
սընա րազմէն, անլէրտէ եէր պուլամայըպ պիւ-
թիւն եօլու եիւրիւմէյէ մէճպուր օլանլարըն՝ ա-
տէտի զայէթ չօգ իտի :

Միգեաս իւլ հավանըն (sémaphore) պէյանընա
կէօրէ իքի կիւն թիւզկեար սանիյէտէ 10-15 մէթ-
րօ սիւրճաթլէ հուպուպ էյլէտիյինտէն, մէզքիւր
կիւնլէրտէ թէյրան իչի թէ՛խիւր էտիլմիշ օլուպ՝
միւթէպազի ալթը կիւնլէրտէ՝ իւլ կիւն էօյլէտէն
էվվէլ վէ սօնրա, վէ իւլ կիւն տաիսի սալթ էօյլէ-
տէն սօնրալարը, թէյյարլար եէքտիկէրլէրինի միւ-
թէ՛ագզըպ թէմաշակեա՛ն մէյտանընըն էթրաֆընտա
պիր եա զիյատէ տէվրլէր եափարազ, թէտրիճէն
եիւքսէլմէքտէ վէ սօնրա էնմէքտէ իտիլէր : Այնի
վազըթտա Ֆրանսատան կէլմիշ օլան պիր հէյէթ ի
միւմէյիլզէ միւքեաֆաթլարըն թա՛եիսի իչիւն իր-
թիֆա՛, սիւրճաթ վէ մէսաֆէ նօգթա ի նազարըն-
տան տէրէճէլէր զօմագպա իտիլէր :

Թէյյաէլէր մէպտէթէն՝ այնի իտիլէր իսէ տէ,
շէքլ վէ ուսուլ (Système) ճիհէթիլլէ եէքտիկէրլէ-
րինտէն միւթէֆէրրիզ իտիլէր : Ումումէն անլէր
մօնօֆլան վէ պէֆլան (monoplane, biplane) տէյիւ
թէֆրիզ էտիլմէքտէ իտիլէր : Պա՛զըլար՝ աոտէթա
գանատլարընը կէրմիշ պիր գուշ շէքլինտէ օլուպ,
եիւքսէլտիքլէրինտէ թէմամէն պէօյիւճէք պիր գուշ
հէյէթիլինի ալըյօր իտի, պա՛զըլար իսէ ուշմալարը

չօգ մէ՛մուլ օլոււնամայան էշքեալտա իտիլէր : Ու-
զուկուգլարը թագրիպէն 10-12 մէթրօ, սըզլէթ-
լէրի 300-500 քիլօ վէ գուվվէ ի մուհարրիքլէրի
30-50 պարկիւր գուվվէթի գատար իտի :

Անլաշըտըզընա կէօրէ էսասի մէպտէ չօգ սա-
տէ օլուպ, օթօմօպիլինքինէ չօգ միւշապէհէթի
վար տըր : Գուվվէթին հուսուլի իչիւն իսթիճալ
էտիլէն մատտէ պէնպէն օլուպ, անըն վասըթաը
լիլէ պա՛զը չարգլար տէօնմէքտէ տիրլէր : Պու չարգ-
լարըն սիւրճաթլէ տէօնմէսինտէն հասըլ օլան թիւզ-
կեար վասըթասըլլէ թէյյարէ պիր գաշ մէթրօ քէն-
տի թէքէրլէքլէրի իւզէրինտէ եիւրիւսիւքտէն սօն-
րա սուհուլլէթլէ եօգարըյա զալգմագտա օլույօր :
Թէյյարլար քէնտի թէյյարէլէրինի պիր տիւմէն վա-
սըթասըլլէ իտարէ էտիպ, անա իսթէտիքլէրի ճի-
հէթի, իրթիֆա՛ը վէ սիւրճաթ վէրէպիլմէքտէ
տիրլէր :

Մէզքիւր հաֆթա զարֆընտա պա՛զը ուֆաճըզ
գազալար վուգու՛ պուլմըշ տըրլար : Թէյյարէլէրտէն
պիրիսի պլէնզին զազընտան թութուշարազ, եէրէ
էնտիրլէնէ գատար զըսմէն մուհթէրիզ օլմուշ
տըր : Պիր իքիսինին պիրէր գանատը թիւզկարտան
զըրըմըշ տըրլար : Քէզալիք թէյյարլարտան պիր
իքիսի եարալանմըշ վէ պիրիսինին տալի պիր ա-
յազը զըրըմըշ տըր : Պու վէ էմասլի վուգու՛աթ
հալա իսթիլարըն քէմալէ էրմէմիշ օլտըզընը կէօ-
թէրիլէր, ֆագաթ տիկէր թարաֆտան միւշաճէ-
տէ օլոււնան մուվաֆֆադիյէթ միւսթագպէլ հագ-
զընտա չօգ իւմիպէր վէրմէքտէ տիրլէր : Շիմօֆ-
տէն անըն մուհարէպլէրտէ իսթիճալը հագզընտա
տիւշիւնիւլմէքտէ իսէ տէ, իւմիտ էտէրիզ անը
տանա ֆա՛իտէլի մագսէտլէրէ գուլլանաճագ տըր-
լար : Չօգ կէլմէզտէն անըն փօսթա իչիւնտէ գուլ-
լանըլարազ մուխապէրէ իչիւնի պիր գաթ տանա
թէսիլ էյլէմէսինի մէ՛մուլ էտէրիզ :

Իչպու միւսապագա հաֆթասընտա Պալան 10
քիլօմէթրօ մէսաֆէյի 8 տագիզ վէ 3 սանիյէտէ
գաթ՝ էյլէյէրէք սիւրճաթտա պիրինճի տէրէճէլի
իհրազ էլլէմիշ վէ 25,000 ֆրանզլըզ միւքեաֆա-
թը գազանմըշ տըր : Րուժիէ 255 մէթրօ իրթի-
ֆա՛ա չըգարազ 50,000 ֆրանզլըզ, վէ Մէթրօ
պիր տէֆատա 85 քիլօմէթրօ մէսաֆէ գաթ՝ է-
տէրէք 50,000 ֆրանզլըզ միւքեաֆաթը գազան-
մըշ տըրլար : Միւթէպազիլէր տալի քէնտի տէ-
րէճէլէրինէ կէօրէ օն պին, պէշ պին, իքի պին վէ
պին ֆրանզլըզ միւքեաֆաթլար ախզ էյլէմիշ տիր-
լէր : Պու միւնասէպէթլէ վէրլիլէն միւքեաֆաթ-
լարըն եէքիւնիւ 200,000 ֆրանզա եախօտ 10,000
Ֆրանսըզ լիրասընա պալիզ օլմուշ տըր :

ՅՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՄԻՅԱՍԻՅԷ

ՏԱՆԻԼԻՅԷ

Մեյնսահըն 32իւնի խճրէնաւը . — Պու իճթիմաւտա մագամը Սէտարէթին Ստանա վէ Թարաուս շէհիրէրինտէքի քիւիսէ վէ մէքթէպլէր վէ ֆուզարախանէլէրին ինչասը, էվ միւնթաճիյնին էմր ի իւնչէսի իչիւն 62,800 լիրանըն լիւզոււմը թէսվիյէսի հազգընտաքի թէգքէրէսի օգոււնարագ 326 սէնէսի պիւտճէսինէ իտիսալ էտիլմէք իւզրէ միւվագէնէ ի մալիյէ էնճիւմէնինէ հէվալէ էտիլմիշ տիր : Պաւտէնու փիրինճ գանոււնընըն պագըյէ ի միւզաքէրաթընա պալլանմըլ , վէ 15 մատտէաէն իպարէթ օլան մատտէլէր պիրէր պիրէր թէտաղիգ վէ թա'տիւլաթը լազըմէ իճրա օլոււտուզտան սօնրա , գանոււնը մէգքիւրըն հէյէթ ի 'ոււմոււմիյէսինին գապուլընա գարար վէրիւրէրէք փիրինճ գանոււնընա խիթամ վէրիլմիշ տիր : — Գանոււնը էսասինին ծիւնճի մատտէսինտէ վագը' օլան թա'հրիֆաթը թէտաղիգ էյլմէք իւզրէ . թէչէքքիւլ էտէն լգո'սիսոնըն պիրան էվվէլ նէթիճէ ի թա'ղիգաթընը մէճիլիսէ իչ'ար էյլմէսի հազգընտաքի թա'ղիր օգոււնմըլ , վէ ճանիպի ըիյասէթտէն էնճիւմէնին պու խուսուստա սարֆը մէսա'ի էյլմէքտէ օլտըլը պէյան էտիլմիշ տիր : — Խըրմէթ ի մուվագգաթա ի 'ասքէրիյէնէ իլք տէֆա օլարագ 'անասըը զայր ի Միւպիմաէն վէ Իսթանպուլ էնալիսինտէն 'ասքէրալընմագտա օլտըլընտան պոււնլարըն նէ միւտտէթլէ վէ նէրէլէրտէ իսթիլտամ օլոււնաճաղը մա'լիւմ օլմատըլը ճիհէթլէ էնալիսին հէյէճանընը մուճիպ օլուպ , Հարպիյէ նագարէթիստէն պու խուսուպըն սիւ'ալ էտիլմէսի հազգընտա Պոշօ էֆէնտիինին թագրիրի օգոււնարագ ըտտա էտիլմիշ տիր : — Մէճաի էֆ . թարաֆընտան իսթիրտատ վէ տէրտէսթ ի թէտաղիգ պուլոււնան գավանիյն լայիհալարը պէրվէճի ի միւֆրէտաթ օգոււնմըլ տըր . մէճիլիստէն չիմտիյէ գատար 26 գանոււն լայիհասը չըգմըլ , 3 տանէսի տա'իրէ ի 'աիտէսինտէն իսթիրտատ օլոււնմըլ , 43 'ատէտ լայիհա ի գանոււնիյէ տախի տէրտէսթ ի թէտաղիգ պուլոււնմըլ օլտըլը անլաշըլմասը իւզէրինէ մագամը ըրիյասէթտէն մաթպա'ատան վիւրուա էտէճէք գանոււն լայիհալարընա ինթիգարէն էլտէ մէվճուտ օլանլարընը չըգարմագ իւզրէ , Սալը կիւնլէրտէ էնճիւմէնիւրտէ չալըմագ լիւզոււմը պէյան էտիլտի : — Գօլաղալըլը վէ սիւվարի երեզպալը վէքիլիյի ըրւթպէլէրինին լաղվընա տա'իր օլան գանոււն լայիհասը միւզաքէրէ օլոււնմըլ , վէ պիրինճի մատտէսի գապուլ օլոււնտուզտան սօնրա միւթէպաղը մատտէլէրին միւզաքէրէսի պիւտճէ լայիհասընըն հիյն ի միւզաքէրէսինէ թա'լիգ էտիլմիշ տիր : — Մէճիլիսին 33իւնճիւ իճթիմաւընտա իսա

ղինէ մու'ամէլաթընըն 'Օսմանըլ պանգասը մա'րիֆէթիյէ իճրասընա տա'իր Սէտարէթին թէգքէրէսի միւվագէնէ ի մալիյէ էնճիւմէնինէ հէվալէ օլոււնմըլ տըր : — Պա'տէնու մուվագգաթ պիւտճէնին միւզաքէրէսինէ պալլանըպ անըն լէ' վէ 'ալէյիինտէ զայթ ռզոււն միւճատէլաթ վէ միւնագաշաթ ճէրէյան էթմիշ տիր : Պա'տէնու մուվագգաթ պիւտճէ գանոււնընըն հէյէթ ի 'ոււմոււմիյէսի հազգընտա միւզաքէրէ քեաֆի կէօրիւմէքլէ մատտէ օգոււնտը . Մարտի 1. — 326 սէնէսի Մարա , Սպրիլ ալլարընտա տէվա'ր նամընա խըտէմաթը տէվլէթ մէսարիֆաթը իչիւն 554,084,021 զըլ : մուվագգաթ թախսիսաթ քիւչատ օլոււնմըլ տըր : Մարտի 2. — էլիւմէմ տէվլէթճէ թանսիլ էտիլմէքտէ օլան ըուսոււմ վէ վէրկիլէրին Մարա վէ Ապրիլտէ թանսիլինէ տէվամ օլոււնաճագ տըր : Պիրազ տահա միւնագաշաթա տէվամ օլոււնտուզտան սօնրա միւզաքէրաթըն քեաֆի օլտըլընա , վէ կէլէճէք տէվրէ ի իճթիմալիյէտէ աղնամ գանոււնը թանգիմի իլէ մէճիլիսէ եթիլտիրիլմէսինէ էքսէրիյէթլէ գարար վէրիլտիքտէն սօնրա մուվագգաթ պիւտճէնին հէյէթ ի 'ոււմոււմիյէսի 12 ըյէ գարըլը 123 ըյէ իլէ գապուլ օլոււնմըլ տըր : — Մէճիլիսին 34իւնճիւ իճթիմաւընտա Տէրիսա'ատէթին վէգա'իֆ ի 'ոււմոււմիյէ ի գապըթաթընըն Իսթանպուլ վիւլայէթիլտէն պիթթէֆրիգ տօղրուտան էնիյիյէթ ի 'Ումոււմիյէ Միւտիրիյէթիլինէ , վէ իտարէ ի միւլիյէ վէ պէլէտիյէսինին Շէհիր էմանէթի նամըլէ Իսթանպուլ վիւլայէթիլինէ թէվո'իլինէ տա'իր գալէմէ ալընան լայիհա ի գանոււնիյէնին իրսալ օլոււնտուզընը միւթէգամմիլն Սէտարէթ թէգքէրէսի միւթաթաճէլէն թէտաղիտ էտիլմէք իւզրէ տախիլիյէ էնճիւմէնինէ հէվալէ օլոււնմըլ տըր : — Ստանա վիւլայէթիլինէ մախսուս թասֆիյէ ի մու'ամէլաթը թիւճաթիյէ գանոււնը մուվագգաթընըն Չընճը մատտէսի շէօլէճէ թէպտիլ էտիլմիշ տիր : «Հատիսէ ի միւ'էլիլմէ ի գա'իլէ իլէ տիւչարը իսասար օլան Ստանա թիւճաթընըն տիւլոււնը թիւճաթիյէլէրինին հազգը միւթալէպէսի իչպու գանոււնըն վիւլայէթ զագէթասըլլէ նէչը ու ի'լանընտան ի'թիպարէն պիր սէնէ միւտտէթլէ թէճիլ ու իմալ օլոււնմըլ տըր : Մէքքիւր մագպաթա վէ մատտէ ի գանոււնիյէնին թապ' ու թէվլիյինտէն սօնրա , ըուզնաճէ ի միւզաքէրաթա իտալընա գարար վէրիլմիշ տիր : — Պա'տէնու քիլիսէլէր մէնէլէսինէ 'ա'իտ գանոււն լայիհասընըն պէլիինճի մատտէսինտէն ի'թիպարէն միւզաքէրէսինէ պալլանմըլ , վէ թա սօն մատտէսի օլան 12նճի մատտէսինէ գատար օգոււնարագ անլճրէ տա'իր 'արիգ ու 'ամիգ միւզաքէրաթ վէ պիր իսալը միւնագաշաթ ճէրէյան էթտիքտէն սօնրա , արթըգ մէքքիւր գանոււն լայիհասընա տա'իր օլան միւզաքէրաթ քեաֆի կէօրիւլմիւլ տիր :

Գրալար ղեկավարի Պուլկար Գրալը Ֆերտինանտ հազրեթլէրինին Տէրիսա՛ատեթի զիյարեթլէրի գաթ-իյէն թէգարբուր էթմիշ տիր : Ալընան մա՛լիւ-մաթա կէօրէ, գրալը միւշարիւէյն հազրեթլէրի էֆ-րէնճի Մարարն 20նճի, ես՛նի եարընքի Փազար կիւնիւ թրէնէ րաքիպ օլարագ, Փազար էրթէսի կիւնիւ Տէրիսա՛ատեթէ միւվասէլէթ էյէյէճէքլէրի հասէպիյլէ, եէվմի մէգըլարտէ Զաթը Շահանէյէ միւլագը օլաճագ, վէ ազլամը սէրայը Երմայոնու-տա շէրէֆլէրինէ պիր զիյաֆէթի սէնիյէ քէշիտէ օլունաճագ տըր : Սալը կիւնիւ ազլամը տախի պիր զիյաֆէթի սէնիյէ քէշիտէ պուլուրուլաճագ, վէ իշ պու զիյաֆէթտէ պիլ՛ումուճ վիւքէլա, ա՛-եան վէ մէպ՛ուսան րէ՛իսլէրի վէ սիւֆէրա մէ՛ուսվ-վէն հազըր պուլունաճագլար տըր : Սա՛իր կիւն-լէրին փրօկրամը տախի նէշը էտիլմիշ օլմաղլէ թաֆ-սիւթընը կէլէճէք հաֆթա վէրբի իգ : — Զաթը Շա-հանէյէ ինկիլթէրրա գրալընըն խաթթը տէսթիյլէ մուհարրէր նամէյի թագաթիմէ վէ գրալը միւշարի-լէյն նամընա՛ արգը թա՛գիմաթա մէ՛մուր օլան ին-կիլթէրրանըն Պահը Սէֆիտ ֆիլօսը ամիրալը Սըր Ճան Գըրզըն Հաճ ճէնապլէրի Զարշէնպիհ կիւնիւ լիմանըմըգա եէթիշմիշ տիր : Փէնճշէնպիհ կիւնիւ հուզուրը Շահանէյէ գապուլ էտիլէրէք նամէ ի գրալիյի թագաթիմէ էթմիշ տիր : Ճիւմ՛ա կիւնիւ ազ-լամլարն մապէյն ի հիւմայոնուտա միւշարիւէյն իք-րամէն պիր զիյաֆէթի սէնիյէ չէքիլմիշ տիր : — Զարշէնպիհ կիւնիւ Եէմէն մէպ՛ուսլարընտան միւ-րէքքէպ պիր հէյէթ հուզուրը Շահանէյէ գապուլ օլունմըշ տըր : — Պու եագընլարտա Բուսնուզտա պիր Պուլար կէնճ 13 եաշընտա պիր Թիւրք գըզընը գաշըրըպ օնուս իլէ Պուլար ուսուլունճա թէ-զէվվիւճ էթմիշ տիր : Գըզըն փէտէրի վէ միւֆթի գըզըն սաղիր իւս սին օլտըղընը մահքէմէտէ իտ-տի՛ա էտէրէք անըն վէլիսինէ թէսլիմինի թալէպ էտէրլէր վէ մաթուպլարընտա մուվաֆֆագ օլուր-լար : Լաքին կէնճին տօսթլարը պիր ճէմի դա-ֆիր թէշքիլ էտիպ, գըզըն պուլունտըղը խանէյէ հիւճուճ իլէ օնու ալարագ օղանըն խանէպինէ վէ օրատան Բուսնուլար գաշըրտըլար : Պու հէյէ-ճան էսնասընտա իգտիհամ գըզը կէրի պմաղա չա-լըան՛ ասաքիր իւզէրինէ հիւճուճ էթտիքլէրի ի-չիւն՛ ասքէրէ «Վուր» էմրի վէրիմիշ : վէ պու միւ-նասէպէթլէ 20 նուֆուս գատար թէլէֆ վէ պիր չօգ քիմսէլէր ճէրի էտիլմիշ տիր : — Իրան սէֆիր ի քէ-պիրի Փարիստէ գըզը խասթալըղընա թութուլմը օլան մախտուճընը կէօրմէք իւզրէ մէ՛գուճէն, վէ մուվագգաթէն Փարիսէ՛ ազիմէթ էթմիշ տիր : — Արապլարա վուզու՛ պուլան թա՛րիգաթընտան տօ-

լայը տիւշարը թա՛թիլ օլմուշ օլան իհա՛մ ղագէ-թասընըն սահիպ ի մթիյագը ճէվտէթ պէյ 100 լի-րա ի Օսմանի ճէգա ի նագտի ի՛թասընա մահքիւմ օլմուշ տըր : — Տիւանը հարպը՛ էօրֆի գարա-րըյլէ թա՛թիլ էտիլմիշ ղագէթալարըն տիվանը հարպը մէգըլարտէն թէքրար նէշրինէ միւսա՛ատէ օլունընճայա գատար եէնիտէն նէշրինէ րուխասթ վէրիլմէմէսի, վէ էվվէճէ ալմըշ օլտըզլարը իմթի-յաղլարըն մէֆուսլիս՛ատտ էտիլմէսի տիվանը հարպը՛ էօրֆիճէ գարարաշտըրըլարագ քէյֆիլէթ մա-գամը՛ ա՛իտինէ թէպիլղ օլունմըշ տըր : — Մէպ-՛ուսան մէճիլիսինտէքի Բուճ մէպ՛ուսլար ֆըրգաթը իթթիհատ վէ Թէրագըր ֆըրգասըյլէ պիրլէշմէք իւզրէ եէնի պիր փրօկրամ թանգիմ էթմիշ տիր : Պու փրօկրամ հագընտա մուվաֆագաթ իմքեանը հուսուլէ կէլտիյի հալտէ հէր իքի ֆըրգա պիր-լէշմէք տիր :

Իհճ. ճէճ. Պրուսա վա՛ըզը Պատ. Եղիա Շամիկ-եանըն իւզէրինտէ իճրա օլունան՛ ամէլիլէ ի ճէր-րահիյէնին մուվաֆֆագ օլտուղընը եագմըշ իտիք : Միւմաիլէյն պու Փազար էրթէսի կիւնիւ Ազգ. ինասթախանէտէն չըգմըշ վէ Ճիւմ՛ա կիւնիւ Պրու-սայա՛ ալտէթ էյլէմիշ տիր : — Գ. Ս. Գ. էֆէնտինին Պոյաճը քէօյտէն պիլտիրտիյինէ կէօրէ, օրատաքի ճէմա՛աթ 1 լիրա ի՛անէ թօփլայըպ, Զալարատա Օր. Մ. Գարրիլէանա կէօնտէրմէսի իչիւն Տր. Հէ-րիքէ թէսլիմ էյլէմիշ տիր : — Պու սէնէնին կէ-րէք էրմէնիճէ վէ կէրէք էրմ. Թիւրքճէ Աս-տաֆէրի-նին Աինճի նուսիսէսինտէն հէր քիմին եանընտա վար իսէ, լուճֆէն պիղէ կէօնտէրսինլէր. իւճրէթի վէ-րիլէճէք տիր :

Էրճ. ճէճ. Պու հաֆթա գարֆընտա Մէ՛արիֆ նազըրը էմրուլա՛ն էֆ. Փաթրիգխանէյի զիյարեթ էյլէմիշ օլուպ, պու զիյարեթ էսնասընտա պա՛ղը մուհիւմ մէս՛էլէլէրէ տա՛իր պէյանը էֆքեար էյլէ-միշ տիր, էզճիւմէն հիւքիւմէթ թարաֆընտան էրմ. մէքթէպլէրինէ վէրիլէճէք ի՛անէնին մու՛ալիլմէլէր տէյիլ, անճագ Փաթրիգխանէնին թալէպի իւզէրինէ միլլէթին մէ՛ուլ հէյէթլէրինէ վէրիլէճէյինի զիք էթմիշ : Քէգալիք Ս. Փաթրիգ մու՛ալիլմէլէրին չէ-հատէթնամէլէրինին պա՛ղը մահալլէրտէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան թանըմայըպ, մուղայիրի գանուս՛ ասքէր էտիլտիքլէրինի խապէր վէրտիքտէ, նա-զըրը միւշարիլէյն մու՛ալիլմէլէրին՛ ասքէրլիքլէրինին պիր միւտտէթ թէ՛խի էտիլէճէյինի վա՛տ պուլուր-մըշլար տըր : — Կէշէն Փազար կիւնիւ ղայրի Միւս-լիմ՛ ասքէրլէր հէր քէս ա՛իտ պուլունտըղը քիլի-սէյէ կիտէրէք, րուհանի խրտմէթլէրտէ հազըր պուլունմըշլար տըր : Իքի եիւզ գատար Բուճ՛ աս-քէրլէր խրտմէթտէն սօնրա Բուճ փաթրիգինին հուզուրընա կիտիպ խայր տու՛ա ալմըշլար տըր : Միւշարիլէյն անլէրէ՛ ասքէրլիլին իլք աղըզտա կիւճ օլաճաղընը, լաքին իչլէրին թէտրիճէն սըրատընա կիլէճէյինի իլթար էթտիքտէն սօնրա, փէրիլգէ

րիայէթ հտիպ, միւսքերաթտան տախի իճթինապ
 էթմէլէրինի թավսոյէ էյէմիշ տիր: էրմ. 'ասքէրէրէ
 փէրհիզ թուլթմալարը րէսմէն թէնպիհ էտիլիպ է-
 տիլմէմէսի մէս'էլէսի մէճիւստէ միւզաքէրէ էտիլ-
 միշ տիր: — Զէյթուռնտան վէ Հաճընտան կէլէն
 խապէրլէր փէք աճըզը տըրլար: Մար'աշտան Մր.
 Մէզալըմըն եազտըղընա կէօրէ, Զէյթուռնտա վէ
 ճիվարընտա 12,000 քիշի աճըզտան միւզթարիպ
 օլմագտա վէ հաթթա աճըզտան էօլէնլէր պուլուռն-
 մագտա տըր: Պու խուսուստա Մր. Փիթին Տա-
 խիլիյէ նազըրը Թալ'աթ պէյէ միւրաճա'աթը իւզէ-
 րինէ, Նազարէթ ի միւշարիլէյնա թարաֆընտան օ-
 րատաքի միւրաճիյնէ 500 լիրա կէօնտէրիլէճէյի
 վա'տ պուլուրըմը տըր: Հաճընտան ալտըղըմըզ
 պիր մէքթուպ տախի օրատաքի զարուրէթի փէք
 ճիկէրսուզ պիր սուրէթտէ թա'րիֆ էտիյօր: Հա-
 ճընտա 220 խանէլէրտէ խասթալար պուլուռնուպ,
 պուռնլարա անճագ հաֆթատա 10 զրշ. ի'անէ վէրի-
 լէպիլիյօր: 1,230 խանէ (պէլէր 1,500) էքմէյէ միւր-
 թաճ հալտէ տիրլէր: Օրատա քտախի 4 քիշի աճըզ-
 տան էօլմիւշ տիր: 1910, Յունվ. 22տէն Փետր. 26յա-
 տէք ի'անէ գօմիսիօնը միւրաճիյնէ իշ վէրմէք թա-
 րիլիլիյէ 250 լիրա գատար ի'անէ վէրմիշ տիր: Պու
 ի'անէ իլէ շէհրէ լաղըմլար ետիլըմըշ օլուպ, պու
 շէհրին թաթհիրինէ տախի խատըմ օլմուշ տըր: —
 Պա'զը մէպ'ուսլար Սատրա'գամ Հազըրփաշա իլէ
 միւրազաթ էտէրէք, 25-26 սիննիստէ օլան զայրի
 Միւլիլմ 'ասքէրլէրին «իհթիլաթ» մագամընտա
 3 այ թալ'իմ օլուռնարագ րէտիֆ օլմալարընը, վէ
 անլէր իշիւն «պէտէլ» ալընմամասընը թալէպ էթ-
 միլլէր: Անլէրին պու թալէպի Սատրա'գամ թա-
 րաֆընտան հիւսնի գապուլ պուլմըշ տըր: — Ե-
 րուսաղէմտէն կէլմիշ օլան իւշ վարդապետլէրի իս-
 թինթագ էթմէք իշիւն Սառն ժողով թարաֆըն-
 տան պիր գօմիսիօն թա'իին օլուռնըշ օլուպ, պու
 հէյէթ Սալը կիւնիւ խասթախանէտէ մէքըրը վար-
 դապետլէրի իսթինթագ էյէմիշլէր տիր: Պիր խա-
 պէրէ կէօրէ, կէչէն սէնէ վանքըն 27,000 լիրա
 պօրճու իւզէրինէ պու վարդապետլէր վասըթա-
 սըյէ 7,000 լիրա իլավէ օլուռնըշ տըր: — Թրա-
 պիլգօն Առաջնորդը բուհպանա մախսուս էլպիսէյի
 չըգարմըշ օլուպ սիվիլ էլպիսէ իլէ կէզմէյէ պաշ-
 լամըշ, վէ պու մու'ամէլէսինէ կուսակցականլա-
 րըն թագիլիլիտէն վէ սու' ի մու'ամէլէլէրինտէն
 մէճպուր օլտըղընը պէյան էթմէքտէ իմիշ: — Մա'
 բուֆ «Հիլալը Ահմէր» ճէմ'իյէթի ա'գալարընտան
 Մարի Աղաճաննան վէ Աղաճան Ֆիքրի' պիրէր սէ-
 նէ մահպուսիլէթէ, վէ 25էր լիրա ճէզա ի նագալիյէ
 հիւքմ օլուռնըշլար տըր:

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Տրանսա. Տրանսա հիւքիւմէթի բուհպան ճէմ'ի-
 յէթլէրինին զապթ ու միւսատէրէ օլուռնըշ էմվալ
 ու էշեալարընը սաթըպ, անլէրին գըյմէթլէրինի
 հիւքիւմէթէ թէսլիմէ մէ'մուր օլանլարտան պի-
 րինին վէ պէլէր տէ պիր գաշընըն իրթի-
 քեապլարը երկզիւնտէն պէօյիւք զարար ու զի-
 յանա տիւշար օլմուշ տըր: Բուհպան ճէմ'իյէթ-
 լէրի Տրանսատան թարտ ու թէպ'իտ էտիլիպ տէ
 էմվալ ու էշեալարը զապթ ու միւսատէրէ
 էտիլալիյնտէ օ զէմանլէրտէ պաշ վէքիլ պու-
 լուռնան Մ. Վալտէք Բուսօ' մէքըրը էմվալըն գըյ-
 մէթի 44 միւհօն լիրայա պալիլ օլաճագ տէյիւ
 թախմին էթմիշ իտի: Էլիէվմ հիւքիւմէթին պու
 երկզտէն 44 միւհօն լիրանըն տէօրթտէ պիրիսինի
 պիլէ էլէ կէչիրէպիլէճէյինէ շիւպհէ էտիլմէքտէ տիր:
 Մէքըրը էմվալը սաթըպ գըյմէթլէրինի հիւքիւմէթէ
 թէսլիմէ մէ'մուր օլանլարտան պիրիսի Մ. Տիւէզ ի-
 տի, Պու զաթ 13 ճէմ'իյաթը բուհպանիյէնին էմ-
 վալընը սաթըպ գըյմէթլէրինի հիւքիւմէթէ թէսլիմէ
 մէ'մուր իտի: Միւմալիլէյի քէնտիսինի պու մէվքը'է
 միւռնասիպ գըլաճագ մա'լիւմաթը մալիլէյէ մալիլք
 օլմատըգտան պաշգա, անրն պիր միւրթէքիլ օլ-
 տըղը տախի թէպէյիլիւն էթմիշ տիր: Պու մէ'մուր-
 լար սայքի հիշ պիր միւրագապէ ալթընտա պու-
 լուռնմայօրլար իտի, վէ Մ. Տիւէզ պու քէյֆիյէթ-
 տէն քեամիլէն իսթիֆատէ էթտի: Շիմտիքի պաշ
 վէքիլ Մ. Պրիան' Ատիլիյէ նագարէթինէ թա'իին օ-
 լուռնուպ տա ումուր ու մէսալիլիին նէ տէրէճէ կէվ-
 շէք սուրէթտէ թէսլիլիյէ էտ'լմիշ օլտըղընը անլա-
 յընճա, պու մէ'մուրլէրին պիլիճիւմէ թէֆէրբու'աթ
 ը մու'ամէլաթընըն թա'իթը միւրագապէտէ պու-
 լուռնտըրըմասը վէ ալէլիսուսուս Մ. Տիւէզին 'ազլ
 էտիլմէսի խուսուսընտա իսրար էթմիշ տիր: Մ.
 Տիւէզ 'ազլ էտիլմէսինէ պէքըմէքսիլիլի նամի-
 դաճըղընը պէհանէ էտէրէք իսթիֆասընը վէրմիշ
 տիր: Միւմալիլէյի խալէֆլէրի անըն հիսապա-
 թընտա պէօյիւք նիզամսըզըզար պուլմըշլար իսէ
 տէ, Մ. Տիւէզտէն բափօրթընը վէրմէքիլիլի թալէպ
 օլուռնընճա, միւմալիլէյի վէսա'իլ ի մուգթագիլիլի
 կէթիլէրէք, հէր շէյի իզահ ու պէյան էտէճէյի վա-
 տը իլէ բափօրթընը վէրմէքիլիլի կիւնտէն կիւնէ
 թէ'իսի էթմիշ տիր: Աճա'իպ տիր քի Մ. Տիւէզ
 'իֆֆէթ ու իսթիգամէթինտէն շիւպհէ էտիլմէ-
 սինտէն անճագ 3 սէնէ սօնրա ախը ու կիրիֆթ
 օլուռնըշ տըր: Մ. Տիւէզ գապահաթընը ի'թիրաֆ
 էթմիշ տիր: Անըն մըգտարը իսթիլասաթը 200
 պիլիտէն 250 պիլի լիրայա գատար տըր: Պաշ վէքիլ
 Մ. Պրիան' պու մէս'էլէտէն սուլայը նէֆսիլի միւ-
 տաֆա'ա էտէպիլմիշ տիր:

Երանան. Երանանիսթան իթթիհատը 'ասքէրի-

սի պաշ վեքիւէ 9 թէքիլֆի հավի պիրլայինա թագ-
տիմ էթմիշ օլուպ, անըն մէճիսի մէպ'ուսանըն
չիմտիքի տէվրէի իճթիմա'իյէսինին խիթամընտան
էվվէլ գապուլ էտիլմէսի խուսուսընտա իսրար էթ-
մէքտէ տիր, պու թէքիլֆիէրտէն պա'զըլարը պէր-
վէճ'ի աթի պէյան օլուսուր. խըտ'էթի տէվլէթ-
տէ պուլուսան մէ'մուրիյնի 'ալիյէնին ճիւմէսի
'ազլ էտիլտիքտէն սօնրա անլէրին կէրինէ տահա
էնլիյէթիլէրի ինթիլսապ վէ թա'կին էտիլմէլի տիր-
լէր: Բէզալիք տարիլֆիւնուսըն 58 մու'ալիմի
հազգընտա տախի 'աջի մէսլէք իթթիլսազ էտիլ-
մէլի տիր: Պանգալար իլէ թիճարէթ չիւրքէթիլէրի
րէ'իալէրի փարամէնթօ ա'զալըղընա ինթիլսապ օ-
լուսնմազ հազգ ու սէլահիյէթիլտէն մահրոււմ է-
տիլմէլի տիրլէր: Թէսալիտա վասի' էմլաք ու ա-
րազի ճանիպի հիւքիւմէթտէն իշթիրա էտիլէրէք,
պու վէճ'իէ էլէ կէչիլիլէն արազի քէօլիւ չիֆթ-
ճիլէրէ թէվզի' էտիլմէլի տիր: Իսթապլը գրալի
Աթիխատաքի չիմտիքի մէրքէզի մէվզի'ինտէն սա-
"իւր պիր մահալէ նազլ էտիլմէլի տիր: Իթթիհատը
'ասքէրինին թանգիւմ էթմիշ օլտըղը պիր գանուս
լայիհասընըն ահքեսմը գապուլ վէ իճրա է-
տիլէճէք օլուր իսէ, պիր գօմիսիօն մախֆի իճ-
թիմա'լար 'ագտ էտէրէք, վէ քէնտի մու'ամէլաթը
հազգընտա հիշ պիր քիմսէյէ պիր կէօնէ հիսապ
վէրմէյէրէք, օրտույա իսթէտիլի գապիթանը գա-
պուլ վէ իսթէմէտիլի գապիթանը անտէն իլսրաճ
էթմէքիլք հազգ ու սէլահիյէթիլտէն մալիք օլաճազ
տըր: Շիմտիքի մէպ'ուսան մէճիսինին խիթամը-
նա անճազ 3 հաֆթալըզ պիր միւտտէթ գալմըշ
օլտըղընտան, վէ տահա պիւտճէ լայիհասընը տախի
գապուլ վէ թաստիգ էթմէսի մուգթազի իտիյին-
տէն, մէճիս պու իլէրին հէփիսինի պաշա չը-
գարա պիլմէք իլիւն դայէթլէ մէշղուլ պուլուսմըշ
օլմալը տըր: Հիւքիւմէթ իթթիհատըն պա'զը թէք-
լիֆիլէրինի գապուլա հազըր իսէ տէ, հէփիսինի
գապուլ էթմէյօր:

Իսէ գրալար. Գրալ Ֆէրտինանտ իլէ Գրալիչա
էլէնօր Մարտ 9տա Փէթէրսպուրկտան Սօֆիայա
'ալտտէթ վէ միւվասէրէթ էթմիլիլէր տիր: Սըրպիս-
թան Գրալը Փէթթօ էլիէվմ Փէթէրսպուրկտա կիթ-
մէքտէ օլուպ, կէլէճէք Սալը կիւնիւ Փէթէրս-
պուրկա եէթիլիպ պիր հաֆթա գատար օրատա
գալաճազ տըր: Բուսիանըն Պալգանլարտա պիր
Սլալ փրօփականտաքը եափմագտա իտիլինէ տա'իր
Ավսթրիանըն գահիպ օլաճազը չիւպիլէրի տէֆ' ու
իզալէ էթմէք իլիւն, Բումանիա վէ Գարատալ
հիւքմատարարընըն Փէթէրսպուրկա սէյեահաթլարը
թէ'խիւր օլուսմըշ տըր: Զաթէն Ավսթրիա դազէ-

թալարընտան պիրիսի «Բուսիա Սլալ 'ալէմինի
պիզէ գարչը սիւահպէր հալէ վազ' էտիյօր» տէյիւ
կազմըշ տըր:

Ինկիլթէր. Ամէլէ ֆըրգասը վէ Լիպէրալարըն
պա'զը իֆրաթփէրէսթիլէրի Ասլաատէկեան մէճի-
սինին լալլ էտիլմէսինի իլթիլամ էտիյօրար իսէ
տէ, Մր. էսգուրիթին կախօտ Ինկիլթէրանըն 'ա-
զիլ սիյասիյուսընտան հէր հանկի պիրիսինին մազ-
սէտի պու տէյիլ տիր: Ինկիլթէրին էքսէրիյէթի
Ասլաատէկան մէճիսինին իլաաքնա տէյիլ, անճազ
իսլահընա արգուլէշ տիր: Ինկիլթէրանըն էս-
պազ պաշ վէքիլ Լօրա Բօզալըրի Լօրալար մէճի-
սինէ 3 մատտէտէն միւրէքքէպ պիր լայիհա թագ-
տիմ էթմիշ տիր: Մէքիլըր լայիհանըն Կիւնի մատ-
տէսի չու տըր քի «Գուլվէթիլ վէ թամմ իքիլնի
պիր մէճիս Ինկիլիլ Գանուս ը էսասիսինին պիր
ճիւլի' միւթէմիմի օլտուգտան պաշա, տէվլէթին
րէֆահ վէ սա'ատէթ ի հալի վէ փարամէնթօնըն
միւվազէնէսի իլիւն տախի հէր հալտէլալըմ տըր»
Գուլվէթ վէ սալահիյէթ ի մութլազայը պէլի հէ-
յէճան գէմանընտա ինթիլսապ էտիլմիշ օլան թէք
պիր մէճիստէքի պիր էքսէրիյէթիլն էլիտէ պրազ-
մազըզ հուրրիյէթ իլիւն պիր մուխաթարա օլուր:
Չիւնի մատտէսի չու տըր քի «Պու իքիլնի մէճիս
Լօրալար մէճիսինին իսլահ վէ թէնսիգիլէ նէ ա'լա
սուրէթտէ էլէ կէչիլիլէ պիլիւր» Եա'նի, Լօրա
Բօզալըրի Ասլաատէկեան մէճիսինին քիւլիլիլն ի-
լա էտիլտիքտէն սօնրա կէնի վէ Ֆարզը պիր մէճ-
իսին թէշքիլինէ թարաֆտար օլմայըպ, անճազ
անըն իպգա վէ մուհաֆազա էտիլմէսիլէ պէրա-
պէր թա'տիլ վէ թէնսիգ էտիլմէսի թարաֆտարը
տըր: Յիւնիւ վէ էն մուհիմմ մատտէ չու տըր քի,
«Պու միսիլիւ պիր թէնսիգ ու իսլահըն պիր մու-
գատտէմէ ի մուգթազիլիլիլ չու, Եա'նի էսալէթէ մա-
լիլիլիլին հատըր գաթընտա արթըզ պիր քիմ-
սէյէ Ասլաատէկան մէճիսինտէ օթուրուպ րէյ վէր-
մէքիլք հազգ ու սէլահիյէթիլնի պախշ էտէմէյէ-
ճէյի տիւսթուր ու էսասընըն գապուլը տըր» Պու
մատտէ իրսի էսաս վէ գա'իտէյի իլա էթմէք տէ-
մէք տիր: Թայքըն գաննընճա պու լայիհա Աօլ-
գատէկեան մէճիսինտէ փէք ազ մուգալվէմէթի
գապուլ վէ թաստիգ օլուսնճազ տըր: — Պու սէ-
նէյէ մախսուս պահրիյէ մէսարիֆի մուխամէնէսի-
նէ կէօրէ, պու սէնէ կէչէն սէնէյէ նիսպէթլէ թագ-
րիպէն 5½ միլիօն լիրա գէյատէ մէսարիֆ օլաճազ
տըր: Պիւտճէ հէնուզ գապուլ էտիլմէմիշ իսէ տէ,
պաշ վէքիլ Մր. էսգուրիթին իտի'ասընճա, պէ-
հար տէվրէի իճթիմա'իյէսինին խիթամընտան էվ-
վէլ պիւտճէ լայիհասըր գապուլ վէ թաստիգ էտի-
լէճէք տիր:

Չէֆիոկելեիոն ԻՅԱՆՏԸ

2.

8. Հափըբոզըբ րենիէն. Հէր նէ գատար պիրգաչ նէվ՝ չէքիրկէ Իթլաֆ էտէն մաքինալար վար Իսէ տէ, քէօյլուլէրիմիզին Կափապիլէճէյի վէ Թաթպիգի նիսպէթէն գօլայ օլան պիր նէվի պու զիքը էթտիյիմիզ տիր:

Պիր տէ մէմլէքէթիմիզտէ Կուճուրթալարը քէօյլուլէրէ տէվլիթմէք ուսուլը վար տըր: Պու ուսուլ հէր նէ գատար չօգ Իսթիմալ օլունմագտա Իսէ տէ, Թէ՛սիրի զանն օլունտուլը գատար տէյիլ տիր:

9. Թէսօճ սուլը. Էն միւթէ՛հասիր վասըթալարտան պիրի տէ Թէսմիմ ուսուլը տըր: Հէր նէ գատար Թէսմիմ Իչիւն մուխթէլիֆ Թէրքիպլէր վար Իսէ տէ, հալը հազըրտաՄիւճթէ՛միա Ի Ամէրիգա վէ Գանատատա Իսթիմալ օլունան չու տըր, Կարմ Փըչը պարկիր կիւպրէսինէ 400 կրամ Թուզ վէ 400 կրամ Փարիզ-կրին մահլուլը գճուրսա միւթէհասըր Քրիալ Միքսչըր նամը Իլէ մալիւմ օլան Թէրքիպ օլուր. պու էն կիւզէլ նէթիճէ վէրմէքտէ տիր: Պարկիր կիւպրէսի Թաղէ օլմատըղը հալտէ Թուզը սուլտա էրիթտիքտէն սօնրա 'իլավէ էթմէլի տիր: Իչթէ պու կիւպրէյի չէքիրկէլէրին չօգ պուլունտըղը մէվգիլէրէ Թէվգի' էթտիյիմիզտէ հէման չէքիրկէլէր պուլարը Կէմէք Իւզրէ օրայա Թօփլանըրլար վէ պինա'էն 'ալէյ Թէսմիմ օլունարագ մահվ օլուրլար: Պու մախլուճըն տիկէր պիր Խասսիյէթի շու տըր քի, սըրֆ չէքիրկէլէրի Իթլաֆ էտիպ, սա'իր հայվանաթա Իճրա Ի Թէ՛սիր էթմէզ:

10. Սա ալլընգա պրաքմաք. Սուլը չօգ օլան մահալարտա, Կուճուրթալ Իլէ մէմուլ Թարլարը, փիրինճ զըրա'աթընտա Կախօտ պաղլարըն ֆիրօգսէրա Խասթալըղընտա օլտըղը կիպի, Կուճուրթալարըն Ինֆիճար էտէճէյի զէման պիր Իքի կիւն սու ալթընտա պրագմալը տըր: Պու 'ամէլիյաթը Թամմ վագթընտա Կափմայըպ պիր վարչա կէճիքտիրի Իսէք, Կուճուրթալար Ինֆիճար էտէր վէ սիւրֆէլէր պիր Կափրագ Կա օթ Իւզէրինէ չըգարագ գուրթուլուրլար:

Չէքիրկէլէրին Իթլաֆընտա էն զիյատէ տիգգաթ էտէճէյիմիզ Խուսուս անլէրի տանա ուֆագ վէ զա'իֆ Իքէն մահվ էթմէք տիր: Պիր տէֆ'ա Թէքէսսիւր էտէճէք օլուրլար Իսէ Իմհալարը փէք միւչքիլ պիր մէս'էլէ Թէչքիլ էթմէքտէ տիր: Պու նուն Իչիւն տանա ուֆագ վէ ազ օլտուզարընտա էճիւնիւ ալմագըղա զայրէթ էթմէլիյիզ:

Շօգարըտա զիքը օլունան վէսա'իթտէն տանա միւքէմմէլ, Թէ՛սիրի 'աղիմ վէ Թաթպիգի գօլայ

օլան պիր ուսուլ պուլմագ Իւզրէ Ամէրիգատա միւթէ՛ատտիտ Թէճրիպէլէր Կափըլմըչ տըր: Պու ուսուլ՝ պուլաչըզ պիր Խասթալըզլէ չէքիրկէ սիւրիւլէրինի ազ պիր զէման Իչիւնտէ մահվ վէ Թէլէֆ էթմէքտէն 'իպարէթ տիր: Էվրօփա վէ Ամէրիգատա Իճրա էտիլէրէք էմիլիյէթլի նէթիճէլէր ալընան պու ուսուլ, զըրա'աթ նազարէթիւնէ տէ Թէճրիպէ էտիլիպ մուվաֆֆագիլէթլէ նէթիճէլէնի Իսէ, չիւպհէօիզ մէմլէքէթիմիզտէ տէ Թաթպիգ վէ Թա'միմ էտիլէճէք տիր:

1896տա Ճէնուպի Աֆրիգատա չէքիրկէլէրին պուլաչըզ պիր Խասթալըզտան Թէլէֆ օլտըզլարը Մ. Արնօլտ Ֆափըր նամ զաթըն նազարը տիգգաթընը ճէլպ էթմիչ վէ Կինէ օ սըրալարտա 1897 սէնէսինտէ Փրօֆ. Լօրանս Պրուներ նամ զաթ Ամէրիգանըն Արժանթին միւսթէմլէքէսինտէ չէքիրկէլէրին փէք չօգ զարար վէ զիյան վէրտիքլէրինի նազարը հայրէթլէ միւչահէտէ վէ Թէֆթիլ էյլէտիյի էսնատէ, Իսփօրօթէրչոււմ ճիւսինէ մէնսուպ պիր նէվ՝ քիւֆ մանթարընտան չէքիրկէլէրին միւթէ՛հասիր օլարագ Թէլէֆ օլտըզլարընը Իք տէֆ'ա քէչֆ էյլէմիչ, վէ պու Խասթալըզտան Թէլէֆ օլան չէքիրկէլէր Իւզէրինտէ պու մանթարլարը կէօրմիւչ, վէ Թէլէֆ օլան չէքիրկէլէր Լաչէլէրինտէն պիր մըգտար ալարագ Նէպրասպայա 'ավտէթինտէ տար Իւլ ֆիւնուսն մու'ալլիմլէրինտէն պիրի պու չէքիրկէլէր Լաչէլէրի Իւզէրինտէ Թէտգիգաթընը Իլէրի կէօթիւրէրէք վէ պիր գալ՝ քէրրէ Թէճրիպէ Իճրա էտէրէք՝ Ինսանըղա փէք պէօյիւք Խըտմէթլէր Իճրա էտէն վէ էտէճէք օլան պիր սըրըրը քէչֆէ մուվաֆֆագ օլմուչ տըր: Շէօյլէ քի՝ մու'ալլիմի միւչարիլէյի պու Խասթալըզա Թուլթուլմուչ օլան չէքիրկէլէրին — սա'իր 'իլէթլէրլէ Խասթալ պուլունան չէքիրկէլէրին 'աքսի օլարագ — նէպաթաթըն տալարընա, Կափրագլարընա չըգանագ Կէրտէ՛ նէպաթաթըն քէօքլէրինէ Կազըն նէմի վէ գարանըզ Կէրլէրտէ Թէլէֆ օլտըզլարընը վէ սարի օլան պու Խասթալըզ քէնտիւնի սօգուստըղը վէ միւնասէպէթտէ պուլունտըղը չէքիրկէլէրէ տէ պուլաչտըրտըզլարընը քէչֆ էթմիչ տիր: Փրօֆ. Լօրանս Պրունէ Արժանթինտէն կէթիւրտիյի չէքիրկէլէր Իւզէրինտէ պուլունան մանթարլարը Իւրէթմէյէ չօգ չալըճըչ Իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամայարագ Իլէրիտէ չէքիրկէլէրին Կալընըզ շու քէչֆ էթտիյի մանթարլէ մահվ էտիլմէսի միւլմքին օլապիլէճէյինէ զանա'աթ հասըլ էյլէմիչ տիր:

Պիլ ախըրէ Կինէ 'այնի Թէճրիպէ պաքթէրիօլօթի Խանէսինտէ Թէքրար էտիլէրէք մէքքիւր մանթարլարը գուրուլթմալէ հէմ Իւրէտիլմէլէրինէ մուվաֆֆագիլէթ հասըլ օլմուչ վէ պու Խասթալը-

ղըն պիր գաչ խասթալըզը չէքիրկէ վասըթաւ ըյէ պիւթիւն սիւրիւլիւ խսթիւա էթտիյի (գափաաղը) գաթ'ի սուրէթտէ թէհագուզ էտէրէք չէքիրկէլէրին հիւճուճէրինն օղրայան մահալլէրտէ թէճրիպէ իչիւն չիչէլէր իչինտէ մէզքիւր քիւֆ մանթարաւրընտան կէճոտէրիլիպ հէր թարաֆտան մէմուռնի-յէթի մուճիպ խապէրլէր կէլմէյէ պաչաւմը շըր: 1899 թարիխինտէ Մր. Հիւվէլ քէնտի չիֆթիլիյինտէ թէճրիպէլէր իճրա էթմէք իչիւն պիր գաչ չիչէ մանթար ալըպ կէզկինճի (սէյեսար) չէքիրկէլէրին սիւրիւ իլէ կէլտիքլէրին կէօրէրէք մանթարալաւտան կափաղը պիր սու (մահուլ) իչինէ պիր գաչ չէքիրկէլի պաթըրաղգտան սօնրա չըզարըպ սալըվէրմիչ վէ իքի իւչ տէֆ'ա թէքրար էթտիյի շու մու'ամէլէ իւզէրինն չիֆթիլիյի գափալայան միլեճուլարճա չէքիրկէլէրին երզըն երզըն պիր թարաֆա թօփլաւնարազ թէլէֆ օլաղլարընը վէ թէլէֆ օլան չէքիրկէ լաչէլէրինն կէքտիկէրիյէ պիրլէչիւք սալըզմ չէքլինի ալմըչ պուլուռնտըլարընը սէվինճի կէօրէրէք չիֆթիլիյին մահուլընը գուրթարմաղա մուվաֆֆազ օլմուչ տրր: Պու մուվաֆֆազրյէթ իւզէրինն մէզքիւր թէճրիպէ մուլթէլիֆ մահալլէրտէ պիր գաչ տէֆ'ա տահա թէքրար էտիլէրէք պու թէճրիպէլէրին էքսէրիսի մուվաֆֆազրյէթլէ նէթիճէլլնմիչ տիր: Պու էնատէ Ամէրիգա գրրա'աթ նագարէթիլին կափմըչ օլաղը թէճրիպէլէր չայանը էնէմիլիթ տիր:

Շուրասը պայտա չայան տրր քի մուճիպի չիւքրան օլան պու ուսուլըն իքի մահգուրը կահի ֆէնալըզը վար տըր: Պիրիսի կօզարըսա պիքըր էթտիյիմիզ վէճ'լէ գուրազ զէմանլարսա թէ'սիրի նիսպէթէն ազ օլուպ' էյի պիր նէթիճէ ալապիլմէք իչիւն նէմիլի պիր հափայա միւհթաճ տրր:

Իքինճիսի' պու խարապ էտիճի խասթալըզ չէքիրկէլէրտէն մա'տա զրրա'աթա ֆա'իսէլի հաչէրաթա պուլաչարազ սնլէրի թէլէֆ էտէպիլի:

Հալգալը Զըր. մէքթէպի 819403 18301103006

ԿԵՕՔ ԿԻՒՐԼԷՄԷՍԻՆԻՆ ԵԱՂՄՈՒՐԱ ԹԷՄԻՐԻ
 Պիր կէօք կիւրիւլթիւսիւ ֆուրթուռասը էս նասընտա չէտիտ պիր չիմէք չազմասը 'ազապին ճէ կաղմուր կաղմաղա պաչաւտըզը տէֆ'աթլէ կէօրիւլէր: Պու իսէ էքսէրիա կաղմուր տամալարընըն համիլ օլաղլարը էլէքթրիգի զայպ էթմէլէրին տէն նաչի կէքտիկէրլէրի իլէ պիրլէչմէլէրինն վէ պուռնըն նէթիճէսի օլարազ իրիլէչիպ աղըրլաչմալարընա համլ օլուռնմագտա տըր: Յինլանտիլա Մ. Լէյնին իտտի'ասընճա իսէ իչպու հատիսէ ի թապի'լիյէ էլէքթրիգտէն տէյիլ, անճազ կէօք կիւրիւլթիւսիւնին սէտասընտան նէչ'էթ էթմէքտէ տիր, վէ միւմալիլէյ զէնտիսինն իչպու իտտի'ասընը ֆուրթուռալար էսնասընտա զահիր օլան գալըզ գուզահ ('ալաիմիւս սէմա)լար իւզէրինտէ իճրա օլուռնան թէտգիզաթ վէ միւչահէտաթլէ իսպաթ էտիյօր: Փարիսին Գօռնա զազէթասընտա պիր մուհարիր տէյօր քի Վէյն պու պապտէքի թէտգիգաթընը Ալահաարմա չէհրինտէ 1908 Օգոս. 3տէ իճրա էյլէտի: Օ զէման սէմատա ուֆուգտան ուֆուգա պիլա ֆասըլէ ուզանան իքի գաթլը պիր 'ալաիմիւս սէմա կէօրիւլտիւ: Հէր կէօք կիւրիւլթիւսիւնտէ իքի էլէյիմ սաղմալարըն թէնքլէրինն կէրլէրի 'ալէլիսուսուս խարիճի էլէյիմ սաղմանընք տէյիլտիքլէրի կէօրիւլէյօր իտի, պիր սուրէթտէ քի թէնքլէրին հուտուտարը վէ գափալարըն ուճարը պիւսպիւթիւն գա'իլ օլմուչ իտիլէր: 'Այիվաթտա թէնքլէրին լէքէլէնմիչ պիր հալէ կիրտիլէրի վէ էլէյիմ սաղմալարըն պաչտան պաչա սիւր'աթլէ թէմէվիւճ էթմէքտէ օլաուզարը կէօրիւլմիւչ տիր: Հիչ չիւպէ կօզ քի պուռնլարսա չիմ չէյին պիր կէօնէ տալիլ ու թէ'սիրի կօզ իտի: Մէզքիւր թէմէվիւճաթ սալքի տա'իմա կէօք կիւրիւլթիւլէրինն իչիտիտիքլէրի զէմանլէրտէ վուգու' պուլմագտա իտիլէր: Լէյնին զաննընճա կէօք կիւրիւլթիւսիւ տամալարըն հաճմ վէ զըթ'ալարընճա պիր թէպէտտիլէ պա'իս օլմագտա տրր, կա'իլանլէրին 'ատիլ գուրթարը Օ.Ա միլիմէթրօտան էքսիք օլարլարը հալտէ կէօք կիւրիւլթիւսիւ էսնասընտա Օ.Յ միլիմէթրօյա պասար չըզրօյրլար:

	ՄԵՎԱՍՏ Ա	ՄԻՆՏԵՐԻՃԷ
'Աքէրլէք 'Էօմբիւ	8. 9. 9.	274
Աքսա Ե Շարդ	2. Մ. Ա.	273
Բաքըֆէլը սէրմայէսի	,, ,, ,,	274
Կիւնաս նէ' տիր	8. 9. 9.	275
Մաթպատա մէլէքլէր		275
Մա'տէնճիլիլին ֆէվա'իտի	Լ. - Բ. Է. Բ. Պ. - Գ. Է. Է.	276
190) սէնէսինն իթարաթը	Վ. Է. Է. Բ. Ա. Է. Է.	278
Էյպէլտէ ինթլպահ ըրուհանի	Ե. Է. Է. Է. Է. Է.	279
	Գահրէտէ թէյրանաթ հաֆթաղը	Ն. Կիւլէլէրի
	Շու'ուռաթը սիյանիլէ	281
	Զէքիկէլէրին իթլաֆը	283
	Կէօք կիւրիւլթիւսիւնն կաղմուրա թէ'սիրի	287
		288
	Ա. 8. ՊՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍԱԸ	
	ՅԻՆՃԱՆՃԱՐԱՐ ԵՕԳՈՒՇՈՒ	